

Analysis of the Effects of Industrial Estate Activities on Development in Surrounding Rural Settlements: A Case Study of Howeumeh Rural District, Abhar County

Seyedeh Leila Mousavi ¹ , Behrouz Mohammadi Yeganeh ² , Mehdi Cheraghi ^{3*}

1. Department of Geography, Faculty of Humanities, University of Zanjan, Zanjan, Iran.

Email: mosavil774@gmail.com

2. Department of Geography, Faculty of Humanities, University of Zanjan, Zanjan, Iran.

Email: yeganeh@znu.ac.ir

2. Department of Geography, Faculty of Humanities, University of Zanjan, Zanjan, Iran. (Corresponding author).

Email: mcheraghi@znu.ac.ir

Article Info	ABSTRACT
Article Type: Research Article Article History: Received: 07 November 2025 Revised: 14 January 2026 Accepted: 17 February 2026 Published: 29 March 2026 Use Your Device to Scan and Read the Article Online Keywords: Industrial Town, Sustainable Rural Development, Mountainous Areas, Rural Environment, Abhar	Rural development in developing countries is considered one of the important and key objectives of planning, and the establishment of industrial estates as one of the productive economic sectors can play an effective role in reducing inequalities between urban and rural areas. The present study was conducted with the aim of examining the extent of the impact of industrial estates on rural poverty. This research is applied in terms of its objective and descriptive-analytical in terms of its nature. The required data were collected using library and field methods, a five-point Likert-scale questionnaire, and observation. Data analysis was performed using descriptive statistics and inferential tests, including the one-sample t-test, Pearson correlation, Kruskal–Wallis test, and structural equation modeling. The statistical population of the study consisted of households in the Central Rural District of Abhar County, which, according to the 2016 census, included 23 villages, three of which were uninhabited. Based on Cochran's formula, 393 households were selected as the sample. The results of the one-sample t-test showed that most dimensions of the effects of industrial estates and poverty, except for some social and physical dimensions, were below the desirable level and were significant at the 95% confidence level. Furthermore, the results of Pearson correlation indicated a significant and negative relationship between the effects of industrial estates and poverty; thus, an increase in the effects of industrial estates leads to a reduction in rural poverty. The results of structural equation modeling also showed that the social (0.915) and physical (0.806) dimensions had the greatest effects on poverty in the studied villages. Accordingly, the managed development of industrial estates can contribute to improving rural conditions.

Cite this article: Mousavi, S. L., Mohammadi Yeganeh, B., & Cheraghi, M. (2026). Analysis of the Effects of Industrial Estate Activities on Development in Surrounding Rural Settlements: A Case Study of Howeumeh Rural District, Abhar County. *Environmental Research in Mountainous Regions*, 2(1), 47-67. <https://doi.org/10.22034/ermr.2025.144877.1038>

© The Author(s) retain the copyright

Publisher: University of Kurdistan

Extended Abstract

Introduction

Rural development is one of the fundamental objectives of planning in developing countries, pursued with the aim of reducing the gap between urban and rural areas and improving the quality of life. Inequalities in investment, employment, education, and services between these two areas have intensified rural–urban migration, expanded poverty, increased unemployment, and reduced the economic and social sustainability of rural areas. Therefore, diversification of economic activities and the creation of non-agricultural employment opportunities have been considered as effective strategies for poverty reduction and empowerment of rural communities. In this regard, industrial development and the establishment of industrial estates can play an important role in rural development by creating employment, increasing income, attracting investment, strengthening economic linkages, and reducing dependence on traditional agriculture. In addition to controlling the irregular distribution of industrial activities, industrial estates provide opportunities for optimal resource utilization, increasing added value, and improving the welfare of local communities. Abhar County in Zanjan Province, due to its suitable geographical location and industrial capacities, has witnessed the expansion of industrial estates and an increasing role of the industrial sector in the regional economy in recent years. With six industrial estates and the creation of more than 15,700 employment opportunities, this county is considered one of the industrial hubs of the province. Given the importance of industrial estates in the economic and social transformations of surrounding areas, the present study was conducted to analyze and explain the effects of industrial estate establishment on poverty and rural development in the Central Rural District of Abhar County. It seeks to examine the level of rural poverty, the relationship between the establishment of industrial estates and poverty, and the extent of the impact of these estates on the economic dimensions of the studied area.

Methodology

The present study is applied in terms of its objective and descriptive-analytical in terms of

its nature and method, conducted with a structural approach. Data were collected through library and field studies using questionnaires. The validity of the questionnaire was confirmed by experts, and its reliability was assessed using Cronbach's alpha coefficient in SPSS. The alpha coefficients were 0.832 for the poverty questionnaire and 0.925 for the industrial estate effects questionnaire, indicating acceptable reliability. The effects of industrial estates were evaluated in four dimensions (economic, social, physical, and environmental) using 50 indicators, while rural poverty was assessed through the same four dimensions using 30 indicators. The statistical population consisted of households in the Central Rural District of Abhar County, including 23 villages, 2,007 households, and 5,962 people. Based on Cochran's formula, 393 households were selected through simple random sampling. Data analysis was conducted using descriptive statistics and inferential tests, including the one-sample t-test, Kruskal–Wallis test, Pearson correlation, and partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM) in SmartPLS software.

Results and Discussion

The establishment of industrial estates in the studied rural settlements has generated multidimensional consequences with both positive and negative effects. The greatest impacts have been observed in physical and social dimensions, while economic and environmental outcomes remain less favorable. Changes in land and housing prices, rural construction patterns, infrastructure improvement, increased awareness, lifestyle changes, and greater motivation for acquiring technical skills are among the main effects. However, the limited employment of local labor shows that the potential of industrial estates for creating jobs has not been fully realized, emphasizing the need for specialized training and the empowerment of rural human resources. Social and environmental challenges, including limited education, weak participation, pollution risks, and the need for proper resource management, highlight the importance of integrated planning. The findings of the structural equation model confirmed a significant negative relationship between industrial estate effects and rural poverty, with a path coefficient of -0.534, indicating that

increased positive impacts of industrial estates contribute to poverty reduction. Therefore, industrial estates can support rural development if accompanied by policies aimed at strengthening local employment, skills development, social participation, and environmental protection.

Conclusion

Overall, the results of field investigations showed that there is a strong negative relationship between industrial estates and poverty in the studied area, and that industrial estates have affected all dimensions of poverty; however, the extent of these effects varies according to the distance of villages from the industrial estates. Closer villages, such as Nourin, Qorveh, Qamchabad, and Hisar Qajar, have experienced the greatest impacts. In the economic dimension, industrial estates have contributed to employment creation, occupational diversification, increased income, rising land and housing prices, and greater access to financial and insurance services. However, the use of local labor has remained limited, and challenges such as water shortages

and the weakening of agricultural activities persist. More distant villages have experienced fewer economic impacts and remain more dependent on agricultural activities. In the social dimension, industrial estates have increased public awareness and expectations. In closer villages, improvements in educational and health services have contributed to population retention, whereas insufficient services in more distant villages have increased migration, particularly among young people. In terms of the physical dimension, closer villages have benefited more from improvements in housing, implementation of development projects, infrastructure expansion, and increased public services, while more distant villages have experienced fewer changes. In the environmental dimension, the effects of industrial estates have been largely negative, with closer villages facing challenges such as noise pollution, industrial waste, reduced air quality, agricultural land contamination, and declining groundwater resources. In contrast, more distant villages have experienced fewer environmental impacts, although water scarcity remains the most important common challenge in the region.

Ethical Considerations

Funding

According to the corresponding author, this research received no specific grant from any funding agency in the public, commercial, or not-for-profit sectors.

Author Contributions

The authors have contributed collectively to all stages of the research.

Declaration of Generative AI and AI-assisted technologies in the writing process

The authors declare that no artificial intelligence (AI) tools were used in the writing of this manuscript.

Conflict of Interest

The authors declare that there is no conflict of interest.

Data Availability Statement

The data are available upon request from the authors.

Acknowledgments

The authors wish to express their sincere gratitude to all individuals, organizations, and institutions that contributed to the preparation of this article.

تحلیل اثرات فعالیت شهرک‌های صنعتی بر سکونتگاه‌های روستایی پیرامون با تأکید بر فقر، مطالعه موردی: دهستان حومه شهرستان ابهر

سیده لیلا موسوی^۱، بهروز محمدی یگانه^۲، مهدی چراغی^{۳*}

۱. گروه جغرافیا، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران. رایانامه: mosavil774@gmail.com
۲. گروه جغرافیا، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران. رایانامه: yeganeh@znu.ac.ir
۳. گروه جغرافیا، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران (نویسنده مسئول). رایانامه: mcheraghi@znu.ac.ir

چکیده

توسعه روستایی در کشورهای در حال توسعه یکی از اهداف مهم و کلیدی برنامه‌ریزی محسوب می‌شود و استقرار شهرک‌های صنعتی به عنوان یکی از بخش‌های مولد اقتصادی می‌تواند در کاهش نابرابری میان مناطق شهری و روستایی نقش مؤثری داشته باشد. پژوهش حاضر با هدف بررسی میزان اثرگذاری شهرک‌های صنعتی بر فقر مناطق روستایی انجام شده است. این تحقیق از نظر هدف کاربردی و از نظر ماهیت توصیفی - تحلیلی است. داده‌های مورد نیاز با استفاده از روش‌های کتابخانه‌ای و میدانی، پرسشنامه پنج‌سطحی طیف لیکرت و مشاهده گردآوری شد و تحلیل اطلاعات با بهره‌گیری از آمار توصیفی و آزمون‌های استنباطی شامل تی تک‌نمونه‌ای، همبستگی پیرسون، کروسکال - والیس و معادلات ساختاری انجام گرفت. جامعه آماری پژوهش شامل خانوارهای دهستان حومه شهرستان ابهر بود که بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۵ دارای ۲۳ روستا بوده و از این میان، سه روستا خالی از سکنه است. بر اساس فرمول کوکران، ۳۹۳ خانوار به عنوان نمونه انتخاب شدند. نتایج آزمون تی تک‌نمونه‌ای نشان داد که بیشتر ابعاد اثرات شهرک‌های صنعتی و فقر، به جز برخی ابعاد اجتماعی و کالبدی، پایین‌تر از حد مطلوب قرار دارند و در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنادار هستند. همچنین، نتایج همبستگی پیرسون وجود رابطه معنادار و منفی میان اثرات شهرک‌های صنعتی و فقر را نشان داد؛ به طوری که افزایش اثرات شهرک‌ها موجب کاهش فقر روستایی می‌شود. نتایج معادلات ساختاری نیز نشان داد که ابعاد اجتماعی (۰/۹۱۵) و کالبدی (۰/۸۰۶) بیشترین اثر را بر فقر روستاهای مورد مطالعه دارند. بر این اساس، توسعه مدیریت شده شهرک‌های صنعتی می‌تواند به بهبود شرایط روستایی کمک کند.

اطلاعات مقاله

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

تاریخچه مقاله:

دریافت: ۱۴۰۴/۰۸/۱۶

بازنگری: ۱۴۰۴/۱۰/۲۴

پذیرش: ۱۴۰۴/۱۱/۰۷

انتشار: ۱۴۰۵/۰۱/۰۹

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

واژه‌های کلیدی: شهرک

صنعتی، توسعه پایدار روستایی، نواحی کوهستانی، محیط روستایی، ابهر.

استناد: موسوی، سیده لیلا؛ محمدی یگانه، بهروز و چراغی، مهدی. (۱۴۰۵). تحلیل اثرات فعالیت شهرک‌های صنعتی بر سکونتگاه‌های روستایی پیرامون با تأکید بر فقر، مطالعه موردی: دهستان حومه شهرستان ابهر. پژوهش‌های محیطی در قلمروهای کوهستانی، ۲ (۱)، ۴۷-۶۷

<https://doi.org/10.22034/ermr.2025.144877.1038>

مقدمه

توسعه روستایی از اهداف اساسی برنامه‌ریزی‌ها در کشورهای در حال توسعه است (کاپور^۱، ۲۰۱۹)، با هدف کاهش شکاف میان مناطق شهری و روستایی و ارتقای کیفیت زندگی در روستاها دنبال می‌شود (کاپور و دهسی، ۲۰۱۸). در این کشورها، سرعت رشد مناطق شهری بسیار بیشتر از روستاها است (کین^۲، ۲۰۱۶). همین امر باعث تفاوت چشمگیر در سرمایه‌گذاری، آموزش، سلامت و امنیت اجتماعی میان این دو بخش شده است (پیشبهار و همکاران، ۱۴۰۰). پیامد این نابرابری، مهاجرت گسترده روستا به شهر و بروز مشکلات اقتصادی و اجتماعی از جمله فقر، بیکاری، ضعف زیرساخت‌ها (ابراهیم‌زاده و همکاران، ۱۳۹۰)، کمبود خدمات محلی، کاهش بهره‌وری کشاورزی و تخریب منابع طبیعی است (نجفی‌کانی و همکاران، ۱۳۹۹). این مشکلات، توسعه پایدار و ایجاد اشتغال در مناطق روستایی را با دشواری جدی مواجه کرده‌اند (نیکوکار، ۱۴۰۰؛ سجاسی‌قیداری و همکاران، ۱۳۹۳).

تحقیقات اخیر درباره توسعه روستایی، شکاف قابل‌توجهی را میان وضعیت فعلی روستاها و سطح مطلوب توسعه نشان می‌دهد (اکبری، ۱۳۹۹). بیکاری آشکار و پنهان در بخش کشاورزی، رشد جمعیت جویای کار (حسنلو و همکاران، ۱۴۰۲)، مدرنیزاسیون و کاهش منابع طبیعی، اشتغال در بخش کشاورزی را محدود کرده و تمایل افراد تحصیل‌کرده به این بخش را کاهش داده است (نقوی و همکاران، ۱۳۹۲)؛ این وضعیت به گسترش فقر و نابرابری‌های اقتصادی - اجتماعی منجر شده و فقر را به یکی از اصلی‌ترین موانع توسعه روستایی بدل ساخته است (ریاحی و همکاران، ۱۳۹۹؛ صدرموسوی و همکاران، ۱۳۹۹). در کشورهای در حال توسعه، فقر روستایی اغلب با کشاورزی و محرومیت پیوند خورده است (ولایی، ۱۳۹۸) و موجب عقب‌ماندگی نسبت به مناطق شهری می‌شود (بهرامیان و کرمی، ۲۰۱۹؛ عیسی‌زاده، ۱۳۹۹). زیرا بیشتر فقرای روستایی وابسته به درآمدهای کشاورزی هستند (شاه‌آبادی و همکاران، ۱۳۹۰؛ دیوکه و مارتین^۳، ۲۰۱۸) و دسترسی اندکی به خدمات اجتماعی و اقتصادی دارند (ولایی، ۱۳۹۸).

از راهکارهای مؤثر برای کاهش فقر و نابرابری، تنوع‌بخشی به فعالیت‌های اقتصادی و ایجاد منابع درآمدی غیرکشاورزی است که نقش مهمی در توانمندسازی جوامع محلی ایفا می‌کند (محمدی‌یگانه و ولای، ۱۳۹۳؛ لورنزن و مارتین^۴، ۲۰۱۸). در شرایط کنونی، تنوع‌بخشی به فرصت‌های شغلی در مناطق روستایی و ایجاد مشاغل سازگار با تحولات اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی ضرورتی اساسی دارد. توسعه فعالیت‌های صنعتی به‌عنوان مکمل بخش کشاورزی (افشاری و همکاران، ۱۳۹۹؛ عالی‌پوراردی و همکاران، ۱۳۹۸؛ نجفی‌کانی، ۱۳۹۹)، می‌تواند موجب تنوع اقتصادی روستاها، افزایش ارزش افزوده محصولات کشاورزی (پالاولی شارما^۵، ۲۰۱۸)، اشتغال‌زایی (عیسی‌زاده، ۱۳۹۹)، رشد درآمد، کاهش مهاجرت و در نتیجه کاهش نابرابری میان شهر و روستا شود (صالحیان و همکاران، ۱۳۹۹). صنعت، یکی از مؤثرترین ابزارهای توسعه مناطق محروم و رکن اصلی اقتصاد در کشورهای در حال توسعه است (باقریان و همکاران، ۱۳۹۵) و نقش کلیدی در رفع فقر و عقب‌ماندگی روستایی دارد (بهرامی، ۱۳۹۹). تجربه جهانی نشان می‌دهد که صنعتی‌شدن، با تقویت بنیان‌های اقتصادی، افزایش تولید، جذب سرمایه و ایجاد پیوند میان بخش‌های مختلف اقتصاد، موجب پایداری توسعه و جلوگیری از مهاجرت‌های روستاشهری می‌شود (ابریوگانی و همکاران، ۲۰۲۳). از این رو، توسعه پایدار در گرو توسعه صنعتی است (علیزاده و همکاران، ۱۴۰۰)؛ که نیروی محرکه رشد اقتصادی و اجتماعی روستاها به‌شمار می‌آید (تاری‌وردی و همکاران، ۱۳۹۹).

در فرایند توسعه صنعتی، ایجاد شهرک‌های صنعتی یکی از راهبردهای مؤثر توسعه روستایی به‌شمار می‌رود (مخیری و همکاران، ۱۳۹۸). در سال‌های اخیر، نقش این شهرک‌ها در کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه افزایش یافته و به ابزاری مهم برای کنترل رشد بی‌رویه شهرها و تقویت اقتصاد مناطق پیرامونی تبدیل شده‌اند (قدیری‌معصوم و همکاران، ۱۳۹۴؛ متقی و همکاران، ۱۴۰۰). استقرار شهرک صنعتی موجب افزایش فعالیت‌های اقتصادی، تنوع شغلی و درآمدی، استفاده بهینه از منابع (نجفی‌کانی و همکاران، ۱۳۹۳)، جذب سرمایه و کاهش آثار منفی صنعت پراکنده می‌شود (نجفی‌کانی و همکاران، ۱۳۹۳). این شهرک‌ها با ایجاد اشتغال پایدار و بهبود سطح رفاه، نقش مؤثری در ماندگاری جمعیت روستایی و کاهش نابرابری میان شهر و روستا دارند (یکائی و کریم‌زاده، ۱۳۹۹؛ قدیری‌معصوم و همکاران، ۱۳۹۴). همچنین توسعه شهرک‌های صنعتی زمینه‌گذار از کشاورزی سنتی به شکل‌های مدرن (برقی و همکاران، ۱۳۹۳) و گسترش فعالیت‌های خدماتی و صنعتی را فراهم می‌سازد (قدیری‌معصوم و همکاران، ۱۳۹۴). هدف از ایجاد آن‌ها، استفاده متوازن از منابع، پاسخ به نیازهای محلی (حیدری‌ساربان و صائب، ۱۳۹۴)، ارتقای رفاه و جذب نیروی انسانی روستایی است (یکائی و کریم‌زاده، ۱۳۹۹). استقرار واحدهای صنعتی متناسب با ظرفیت‌های هر منطقه، علاوه بر افزایش بهره‌وری و اشتغال، موجب رشد درون‌زا و ارتقای سطح فناوری در روستاها می‌گردد (بلک و کوبیناه، ۲۰۱۸).

1. Kapur
2. Kien
3. Debucquet & Martin
4. Martin & Lorenzen
5. Pallavi Sharma

شهرستان ابهر، واقع در استان زنجان، با برخورداری از اراضی حاصل خیز و موقعیت جغرافیایی مطلوب در محور ارتباطی شمال غرب و مرکز کشور، از جایگاه اقتصادی قابل توجهی برخوردار است. اقتصاد سنتی این شهرستان مبتنی بر کشاورزی و دامداری است؛ امری که آن را در برابر نوسانات اقلیمی و بازار آسیب‌پذیر می‌سازد (رحیمی و همکاران، ۲۰۱۹). در راستای کاهش این وابستگی، توسعه صنعتی و استقرار شهرک‌های صنعتی در ابهر به‌عنوان راهبردی مؤثر برای تنوع‌بخشی به ساختار اقتصادی و ایجاد قطب‌های جدید تولیدی شناخته می‌شود (تقوی و همکاران، ۲۰۱۹). ابهر با دارا بودن شش شهرک صنعتی که سه مورد از آن‌ها فعال می‌باشد، یکی از مناطق صنعتی برجسته استان زنجان محسوب می‌شود. بخش صنعت حدود ۲۸.۵ درصد از اشتغال شهرستان را تشکیل داده و بیش از ۱۵٬۷۰۰ فرصت شغلی ایجاد کرده است (سازمان صنعت زنجان، ۱۴۰۲). ترکیب واحدهای صنعتی شامل ۲۵ واحد فولادی، ۶ واحد سلولزی و بهداشتی و ۲۱ واحد تولید مواد غذایی است که نشان از تنوع بالای فعالیت‌ها دارد. سهم ۴۵ درصدی از سرمایه‌گذاری صنعتی استان بیانگر نقش محوری ابهر در اقتصاد منطقه‌ای است (گزارش توسعه صنعتی استان زنجان، ۱۴۰۲). توسعه شهرک‌های صنعتی ابهر، با وجود چالش‌های اجرایی، تأثیر مثبتی بر کاهش فقر، جذب نیروی کار محلی و بهبود شاخص‌های رفاهی در نواحی روستایی پیرامون گذاشته است (فرتاش، ۱۴۰۰). صنعتی‌شدن این شهرستان به‌عنوان مکانیسم اصلی خروج از فقر و محرومیت عمل کرده و بنیان‌های توسعه پایدار را در اقتصاد محلی تقویت نموده است (بهرامی، ۱۳۹۹؛ داس، ۲۰۱۱). هدف پژوهش، تحلیل و تبیین اثرات استقرار شهرک‌های صنعتی بر فقر و توسعه روستایی در دهستان حومه بوده و در پی پاسخگویی به سؤال‌های اساسی زیر است: فقر در سکونتگاه‌های روستایی منطقه مورد مطالعه در چه سطحی قرار دارد؟ در منطقه مورد مطالعه بین استقرار شهرک صنعتی و فقر چه ارتباطی وجود دارد؟ و استقرار شهرک‌های صنعتی چه تأثیری بر بعد اقتصادی منطقه مورد مطالعه داشته است؟

مرور ادبیات و سوابق پژوهش

در ادامه به پژوهش‌های صورت گرفته در ارتباط با عنوان پرداخته شده است. دقت در نتایج کلی تحقیقات نشان می‌دهد اغلب شهرک‌های صنعتی را به عنوان کاتالیزور رشد اقتصادی نواحی روستایی توصیف می‌کنند (جدول ۱).

جدول ۱. پیشینه‌های داخلی و خارجی

نویسنده‌گان	موضوع	روش	نتایج
نادرخانی و صیدائی (۱۳۹۸)	ارزایی اثرات اقتصادی و اجتماعی استقرار صنایع بر توسعه روستایی پیرامونی (مطالعه موردی: سرب و روی انگوران)	توصیفی-تحلیلی، جمع‌آوری میدانی	مثبت: افزایش سواد، خدمات بهداشتی، رفاه اجتماعی، درآمد، پس‌انداز، اشتغال، جذب سرمایه شهری. منفی: کاهش علاقه به کشاورزی، کاهش نیروی کار کشاورزی، مصرف‌گرایی، افزایش قیمت زمین.
نوری توپکائلو (۱۳۹۸)	اثرات شهرک‌های صنعتی بر توسعه مناطق اطراف (شهرک خیام نیشابور)	ترکیبی (تحلیل عاملی، KMO و بارتلت، کایزر)	مثبت: شهرک صنعتی خیام باعث تقویت بخش کشاورزی در منطقه مورد مطالعه شده است. (تحلیل نشان‌دهنده تأثیرات مثبت و منفی در عوامل مختلف است).
انصاری و همکاران (۱۳۹۹)	نقش شهرک‌های صنعتی در پایداری اقتصادی نواحی روستایی (مطالعه موردی: استان کهگیلویه و بویراحمد)	کاربردی، توصیفی-تحلیلی، کتابخانه‌ای و میدانی (تحلیل با SPSS)	بیشترین تأثیر بر متغیرهای اقتصادی و زیست محیطی.
متقی و همکاران (۱۴۰۰)	بررسی تأثیرات اقتصادی شهرک‌های صنعتی بر مناطق پیرامونی شهرک صنعتی قرچک	پیمایشی، توصیفی-تحلیلی، کتابخانه‌ای و میدانی (طیف لیکرت، SPSS و Minitab)	تأثیر اقتصادی بر ارائه خدمات (بیشترین اثر)، سپس توسعه سطح زندگی و در نهایت کارایی؛ هر سه اثر معنادار بودند.
کریم زاده و همکاران (۱۴۰۱)	تحلیل اثرات اقتصادی فعالیت شهرک‌های صنعتی بر سکونتگاه‌های پیرامونی شهید سلیمی تبریز	کاربردی، توصیفی-تحلیلی، کتابخانه‌ای و میدانی	مهم‌ترین اثر اقتصادی: ایجاد ارزش افزوده تولیدات کشاورزی در روستاهای پیرامونی.
حاجی‌بابایی علویچه و همکاران (۱۴۰۱)	بررسی آثار اقتصادی، اجتماعی و محیط زیستی شهرک صنعتی علویچه بر روستاهای پیرامون	پرسشنامه محقق ساخت، LISREL و SPSS (توصیفی، استنباطی، تحلیل عاملی تأییدی)	هم آثار مثبت و هم منفی وجود داشته است. مهم‌ترین آثار به ترتیب: اقتصادی، اجتماعی-کالبدی، و محیط زیستی. جنبه‌های منفی بیشتر در بعد محیط زیستی و اجتماعی-کالبدی بوده اند.

نویسنده‌گان	موضوع	روش	نتایج
حسنلو و همکاران (۱۴۰۲)	ارزیابی اثرات شکل‌گیری خوشه های صنعتی در پایداری اقتصاد روستایی شهرستان طارم	کاربردی، توصیفی-تحلیلی، میدانی و کتابخانه ای (آزمون های T، رگرسیون و تحلیل مسیر)	تأثیرات مثبت بر اشتغال، درآمد، سرمایه گذاری، تولید، توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات، افزایش تولیدات کشاورزی و غیر کشاورزی، و در نهایت کاهش مهاجرت روستا-شهری.
ابری اوغانی و همکاران (۱۴۰۲)	بررسی تاثیر استقرار شهرک صنعتی بر توسعه روستاها (عشق آباد شهرستان ری)	توصیفی-تحلیلی، پرسشنامه	مثبت: افزایش سطح اشتغال، افزایش قیمت زمین. منفی: ایجاد عناصر شهری در روستا، عدم رشد سرانه، ورود مهاجران اتباع، مشکلات زیست محیطی، رونق افتادن کار کشاورزی و دامداری (قطب کشاورزی سابق). عدم بیمه کارگران و رویکرد از بالا به پایین.
خدانپناه و یاری (۱۴۰۳)	ارزیابی اثرات اقتصادی و اجتماعی شهرک صنعتی شیرین عسل (شهرستان شبستر)	توصیفی-تحلیلی، پرسشنامه	اثرات اقتصادی: بیشترین تأثیر مثبت بر فرصت اشتغال بومی، کمترین تأثیر مثبت بر کاهش نیروی کار در کشاورزی. اثرات اجتماعی: مهاجریزدی و افزایش فرصت ادامه تحصیل. تأثیر کلی مثبت بوده است.
شفیعی و همکاران (۱۴۰۳)	تبیین اثرات استقرار و بارگذاری صنایع بر پایداری اقتصادی مناطق روستایی (شهرستان مبارکه)	توصیفی-تحلیلی	مثبت: نشر ارزش افزوده و حق آلاینده‌گی به روستاها، افزایش درآمد و اشتغال. منفی: کاهش تعداد کشاورزان، معیار اضمحلال کشاورزی، افزایش قیمت زمین و مسکن.
خانی آرانی و خانی آرانی (۱۴۰۴)	تحلیل اثرات اقتصادی شهرک های صنعتی بر مناطق پیرامون (شهرک صنعتی صباچی)	توصیفی - تحلیلی، کمی (آزمون های t تک نمونه ای، فریدمن)	تأثیر مثبت و معنادار بر توسعه اقتصادی شهر، به ویژه در متغیرهای ایجاد اشتغال، افزایش تولید و افزایش صادرات محصولات.
دارکو و کنیانجی ^۱ (۲۰۱۵)	صنعت و توسعه روستائی در کشورهای آفریقای جنوبی	توصیفی، کتابخانه ای، اسنادی (تحلیل محتوا)	منفی/محدود: الگوی رشد صنعتی مطلوب فقط برای بخش کوچکی از جمعیت (اغلب شهری) بوده است. جمعیت روستایی منفعت کمی برده و تأثیر چندانی بر توسعه پایدار روستایی نداشته است.
چوتیا و بویان ^۲ (۲۰۱۷)	تأثیر صنعت بر معیشت مناطق اطراف روستا با مرور برخی از شواهد	پیمایشی، نظرسنجی و پرسشنامه (آمارهای استنباطی)	صنعت منشاء دستاوردهای دارایی معیشتی است و بر سایر اجزای آن تأثیر مثبت یا منفی می گذارد. دستیابی به معیشت پایدار ناشی از توسعه صنعتی یک چالش است.
کیو ^۳ و همکاران (۲۰۲۰)	تأثیرات توسعه شهرک صنعتی بر معیشت محیط اطراف (ویتنام مرکزی)	کمی سازی مدل بر روی ۳۹۴ خانوار (ظرفیت سازگاری)	مثبت: مساحت زمین های به دست آمده، سیستم حمل و نقل پس از استقرار، و تعداد مشاغل هنگام ساخت پارک صنعتی بر درآمد تأثیر مثبت دارند. منفی: تعداد کارگران بیکار بر درآمد تأثیر منفی می گذارد.

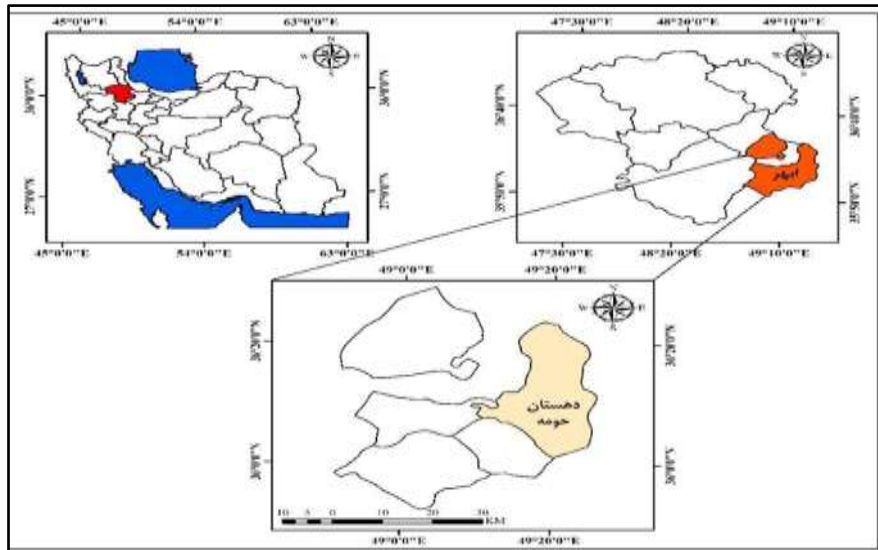
در بررسی‌های صورت گرفته، تحقیقات گسترده‌ای به صورت جامع و سیستمی با تأکید بر فقر مشاهده نگردید. درحالی که در این پژوهش، آثار استقرار شهرک‌های صنعتی بر فقر و توسعه سکونتگاه‌های روستایی برای اولین بار بررسی می‌شود. از آنجایی که اجرای پروژه‌های صنعتی با رویکرد فقرزدایی، توأمان نیازمند بررسی‌های اقتصادی، اجتماعی، زیست‌محیطی و کالبدی است، نوآوری این کار پیشنهادی و تفاوت این پژوهش با تحقیقات قبلی در این است که مطالعه حاضر از محدود مطالعاتی است که در حوزه ارزیابی تأثیرات استقرار شهرک‌های صنعتی با تأکید بر رویکرد فقرزدایی به انجام رسیده است. در این راستا، پژوهشگر سعی کرده است با بومی کردن و عملیاتی کردن معیارها و شاخص‌های اثرگذاری شهرک‌های صنعتی، جامعه محلی را محور مطالعات خود قرار دهد و این مطالعه را از سایر مطالعات صورت گرفته در این زمینه متمایز سازد.

روش‌شناسی پژوهش

محدوده مورد مطالعه

شهرستان ابهر، یکی از شهرستان‌های شرقی استان زنجان و دومین شهرستان پرجمعیت استان زنجان است که در ۹۰ کیلومتری جنوب شرقی زنجان و ۲۳۰ کیلومتری غرب تهران واقع شده است. از لحاظ موقعیت جغرافیایی، این شهرستان بین طول‌های ۴۸ درجه و ۳۵ دقیقه تا ۴۹ درجه و ۲۵ دقیقه غربی و عرض‌های ۳۶ درجه و ۴۵ دقیقه تا ۳۶ درجه و ۵۰ دقیقه شمالی واقع شده است. از لحاظ موقعیت نسبی، این شهرستان از شمال به بخش طارم سفلی در استان قزوین، از شرق به شهرستان تاکستان، از غرب به شهرستان خدابنده و از جنوب به شهرستان

خرمدره محدود است. مساحت این شهرستان بیش از ۳۳۶۲ کیلومترمربع است؛ همچنین، این شهرستان با وسعتی برابر با ۲۷۷ هزار هکتار، به‌طور تقریبی ۱۵ درصد از کل مساحت استان زنجان را به خود اختصاص داده است. این شهرستان دارای یک بخش مرکزی (شهر ابهر) و مشتمل بر پنج دهستان به نام‌های دهستان ابهررود، دهستان حومه، دهستان درسجین، دهستان دولت‌آباد و دهستان صائین‌قلعه و سه نقطه شهری به نام‌های ابهر، صائین‌قلعه و هیدج است (شکل ۱).

شکل ۱. موقعیت شهرستان ابهر به تفکیک بخش، دهستان و سکونتگاه‌های روستایی

منبع: سازمان نقشه‌برداری ایران، ۱۴۰۰

روش تحقیق

تحقیق حاضر از نظر ماهیت و روش، توصیفی تحلیلی و از نظر هدف، کاربردی است و با رویکرد ساختاری انجام شده است. داده‌ها با استفاده از روش‌های کتابخانه‌ای و میدانی گردآوری و روایی پرسشنامه با نظر استادان راهنما و مشاور تأیید شد. برای سنجش پایایی، ۳۹۳ پرسشنامه تکمیل و با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ در نرم‌افزار SPSS بررسی شد که ضریب پایایی پرسشنامه فقر روستایی با ۳۱ گویه ۰/۸۳۲ و پرسشنامه شهرک‌های صنعتی با ۵۳ گویه ۰/۹۲۵ به دست آمد. برای تحلیل اثرات استقرار شهرک‌های صنعتی، ۵۰ شاخص در ابعاد اقتصادی، اجتماعی، کالبدی و محیطی و برای سنجش فقر روستایی، ۳۰ شاخص در این ابعاد استفاده شد.

جدول ۲. شاخص‌های متغیر مستقل (اثرات شهرک‌های صنعتی)

مولفه	بعد	شاخص
اثرات شهرک‌های صنعتی	اقتصادی	افزایش اشتغال، افزایش تولیدات کشاورزی، جذب سرمایه‌گذاری در روستا، استفاده از خدمات بانکی، افزایش درآمد، افزایش پس‌انداز، افزایش قدرت خرید، افزایش سرمایه‌گذاری در کشاورزی، خدمات بیمه‌ای، استفاده از منابع محلی، افزایش نیروی کار در بخش کشاورزی، تغییر قیمت زمین و مسکن، افزایش درآمد غیرکشاورزی در روستا، استفاده از نیروی کار بومی
	اجتماعی	امنیت اجتماعی، مشارکت روستایی، افزایش آگاهی، افزایش انگیزه برای بدست آوردن مهارت‌های فنی و تخصصی، ماندگاری و تثبیت جمعیت روستا، افزایش جمعیت جوان در روستا، تمایل کشاورزان به ادامه فعالیت کشاورزی، رشد جمعیت، مهاجرت معکوس (مهاجرت به داخل)، آموزش، مسئولیت‌پذیری اجتماعی، دسترسی به خدمات بهداشتی، تغییر در سبک و الگوی زندگی، سطح توقع روستاییان
	کالبدی	افزایش امکانات رفاهی، افزایش بهره‌وری زمین، افزایش خانه‌های دوم، کیفیت مسکن، کیفیت امکانات حمل‌ونقل، کیفیت راه و جاده‌ها، افزایش پیاده‌رو و پیاده‌راه، نوسازی ساختمان و بناهای موجود، تعریض و بازسازی خیابان‌های روستا، تغییر الگوی ساخت‌وساز روستایی به سبک شهری، افزایش نظافت و پاکیزگی، افزایش خدمات زیرساختی، توسعه‌یافتگی روستاهای نزدیک
	زیست محیطی	حفاظت از منابع طبیعی، کیفیت هوا و خاک، کیفیت پوشش گیاهی، مدیریت منابع آب زیرزمینی، حفظ اراضی زراعی، تنوع آب کشاورزی، مدیریت انتشار آلاینده‌ها، مدیریت پسماند، کنترل آلودگی صوتی، کنترل آلودگی زمین‌های کشاورزی

خسرو بیگی، ۱۳۹۰؛ محمدی یگانه و کرمشاهی، ۱۳۹۸؛ شاهی و همکاران، ۱۳۹۵؛ کریم زاده، ۱۳۹۹؛ انصاری و همکاران، ۱۳۹۹؛ نیک پیشه کوه جهرمی و همکاران،

جدول ۳. شاخص‌های متغیر وابسته (فقر)

مولفه	بعد	شاخص
فقر	اقتصادی	رضایت از درآمد، رضایت از پس‌انداز، درآمد از فعالیت‌های کشاورزی، درآمد از فعالیت‌های غیرکشاورزی، استفاده از وام و اعتبارات بانکی، میزان استفاده از کالاهای مصرفی بادوام، مصرف گوشت قرمز و سفید، مصرف لبنیات و حبوبات، استفاده از روش‌های نوین در کشاورزی
	اجتماعی	مناسب بودن مدرسه برای تحصیل فرزندان، دسترسی به فرصت‌های آموزشی - ترویجی کشاورزی، آموزش‌های ارائه شده برای توانمند کردن اهالی روستا، امکان ادامه تحصیل در روستا، مشارکت در فعالیت‌های اجتماعی، میزان تأثیر حرف مردم روستایی بر تصمیمات دولتی، تأثیر افزایش سن سرپرست خانوار بر فقر، تأثیر تحصیلات بر فقر خانوار
	کالبدی	طرح‌های عمرانی صورت گرفته در روستا، بادوام بودن مصالح به کاررفته در مسکن، رضایت از امنیت روستا، دسترسی به حمل و نقل عمومی در روستا، امکانات فرهنگی - تفریحی و ورزشی در روستا، رضایت از کیفیت شبکه گازرسانی و برق‌رسانی، رضایت از متراژ خانه، کیفیت راه‌های روستایی، وجود امکاناتی مانند (سرویس بهداشتی، حمام و اتاق خواب در منزل)، رضایت از معماری مسکن، دسترسی به نهادهای کشاورزی در روستا
	محیطی	تنوع محصولات کشاورزی، زمین‌های قابل کشت روستا، جمع آوری زباله در روستا

محمدپورشاطری و همکاران، ۱۴۰۲؛ توکلی تبار، ۱۳۹۲؛ حکمتی فرید، ۱۳۹۴؛ رفعت میلانی و همکاران، ۱۴۰۳

جامعه آماری تحقیق حاضر، تمامی خانوارهای سکونتگاه‌های روستایی دهستان حومه است. این دهستان به علت وجود دو شهرک صنعتی فعال شریف و افق انتخاب شده است. این دهستان طبق سرشماری سال ۱۳۹۵، دارای ۲۳ روستا است که ۳ روستا خالی از سکنه، ۲۰۰۷ خانوار و ۵۹۶۲ نفر جمعیت دارد. با استفاده از فرمول کوکران، تعداد نمونه در هر روستا تعیین می‌گردد و از بین آن‌ها نمونه‌گیری تصادفی ساده صورت می‌گیرد. با استفاده از این فرمول، تعداد نمونه لازم جهت تکمیل پرسشنامه ۳۹۳ نفر محاسبه گردید. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها و اطلاعات از روش‌های کمی استفاده خواهد شد. آمار روش کمی شامل آمار توصیفی و استنباطی است. در آمار توصیفی، با استفاده از میانگین، انحراف معیار و جدول فراوانی، ویژگی‌های آماری جامعه آماری تحقیق توصیف خواهد شد. در قسمت آمار استنباطی، جهت تحلیل اثرات شهرک‌های صنعتی از آزمون تی تک‌نمونه‌ای، کروسال وایس و همبستگی استفاده می‌شود. همچنین، در این پژوهش برای آزمون مدل مفهومی و فرضیات، از روش مدل‌سازی معادلات ساختاری با رویکرد حداقل مربعات جزئی (PLS-SEM) و با استفاده از نرم‌افزار SmartPLS استفاده شد. دلیل اصلی انتخاب این رویکرد، سازگاری آن با اهداف و ویژگی‌های داده‌های این تحقیق بود.

یافته‌ها و بحث

یافته‌های توصیفی

ویژگی‌های فردی ساکنان روستایی، شامل بیشترین و کمترین فراوانی، الگوهای غالب و چالش‌های مرتبط با توسعه روستایی، در جدول ۴ ارائه شده است. در جنسیت، مردان با ۷۴/۳ درصد (۲۸۹ نفر) بیشترین سهم را دارند و نشان‌دهنده تسلط مردان در فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی هستند، درحالی‌که زنان با ۲۵/۷ درصد (۱۰۰ نفر) کمترین سهم را دارند و بر نیاز به توانمندسازی آنان تأکید می‌شود. رده سنی ۳۶ تا ۴۵ سال با ۴۴ درصد (۱۷۱ نفر) بیشترین فراوانی را تشکیل می‌دهد که گروهی پویا و مسئولیت‌پذیر را بازتاب می‌دهد، اما افراد بالای ۵۵ سال با ۶/۹ درصد (۲۷ نفر) کمترین سهم را دارند و هشدار درباره خطر پیری جمعیت است. در بخش تحصیلات، دیپلم با ۴۱/۱ درصد بیشترین سطح تحصیلات را نشان می‌دهد که مهارت‌های پایه‌ای برای مشاغل روستایی فراهم می‌کند؛ درمقابل، بی‌سوادی با ۵/۷ درصد (۲۲ نفر) کمترین میزان را دارد و اهمیت سوادآموزی را برجسته می‌سازد. شغل کشاورزی و دامداری با ۴۴/۵ درصد (۱۷۳ نفر) غالب است و وابستگی به اقتصاد سنتی را آشکار می‌کند، درحالی‌که اشتغال صنعتی با ۸/۷ درصد (۳۴ نفر) کمترین تنوع شغلی را نشان می‌دهد. متأهلان با ۷۹/۴ درصد (۳۰۹ نفر) بیشترین سهم را دارند و ثبات خانوادگی را نشان می‌دهند، اما مجردان با ۲۰/۶ درصد (۸۰ نفر) سهم کمتری دارند. خانوارهای ۳ تا ۵ نفره با ۶۸/۶ درصد (۲۶۷ خانوار) الگوی خانواده متوسط را ترسیم می‌کنند، در مقابل، خانوارهای ۶ تا ۷ نفره با ۹/۳ درصد (۳۶ خانوار) کمترین سهم را دارند. در مجموع، این جامعه مردانه، میان‌سال، کشاورزی‌محور و خانواده‌محور، سیاست‌های آموزشی، تنوع شغلی و حمایت از زنان را برای دستیابی به توسعه پایدار ضروری می‌سازد.

جدول ۴. خلاصه‌شده ویژگی‌های فردی جامعه آماری

ویژگی	زیرگروه	تعداد	درصد	توضیح
جنسیت	مرد	۲۸۹	۷۴/۳	بیشترین
	زن	۱۰۰	۲۵/۷	کمترین
سن	۳۶-۴۵ سال	۱۷۱	۴۴	بیشترین
	۵۵ سال و بیشتر	۲۷	۶/۹	کمترین
تحصیلات	دیپلم	-	۴۱/۱	بیشترین
	بی‌سواد	۲۲	۵/۷	کمترین
شغل	کشاورزی و دامداری	۱۷۳	۴۴/۵	بیشترین
	صنعتی	۳۴	۸/۷	کمترین
وضعیت تأهل	متأهل	۳۰۹	۷۹/۴	بیشترین
	مجرد	۸۰	۲۰/۶	کمترین
تعداد اعضای خانوار	۳-۵ نفر	۲۶۷	۶۸/۶	بیشترین
	۶-۷ نفر	۳۶	۹/۳	کمترین

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۴

اثرات شهرک‌های صنعتی بر ابعاد مختلف، تأثیرات دوگانه مثبت و منفی این پروژه‌ها بر جوامع روستایی ایران را برجسته می‌کند. در بُعد اقتصادی، تغییر قیمت زمین و مسکن با میانگین ۳/۶۸، بیشترین تأثیر را نشان می‌دهد که فرصت‌های سرمایه‌گذاری ایجاد می‌کند؛ اما استفاده از نیروی کار بومی با میانگین ۱/۷۹، کمترین میزان را دارد و عدم اشتغال محلی را آشکار می‌سازد که می‌تواند به مهاجرت معکوس و نابرابری منجر شود. در بُعد اجتماعی، بالا رفتن سطح توقع روستاییان (۳/۸۹) بیشترین تغییر را در انتظارات مصرفی و سبک زندگی بازتاب می‌دهد، درحالی‌که افزایش آموزش (۲/۴۱) ضعیف‌ترین میزان را دارد و بر لزوم اجرای برنامه‌های آموزشی فنی تأکید می‌کند. در بُعد کالبدی، تغییر الگوی ساخت به سبک شهری (۳/۷۴) نوسازی را تسهیل می‌کند، اما پیاده‌راه‌ها (۲/۶۱) کمبود زیرساخت‌های محلی را نشان می‌دهد. در بُعد زیست‌محیطی، مدیریت پسماند (۲/۴۴) بیشترین میانگین، هرچند در سطح متوسط، و منابع آب زیرزمینی (۱/۶۲) کمترین میانگین را دارند که تأثیرات منفی بر محیط را تأیید می‌کند و هیچ شاخصی بالاتر از ۳ نیست. در مجموع، شهرک‌ها پتانسیل اقتصادی - اجتماعی دارند، اما چالش‌های زیست‌محیطی و اشتغال محلی را نیز نمی‌توان نادیده گرفت و سیاست‌ها باید بر ایجاد تعادل پایدار تمرکز کنند.

جدول ۵. خلاصه شده اثرات شهرک‌های صنعتی بر ابعاد مختلف

ابعاد	گویه	طیف				میانگین	انحراف معیار
		خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد	
زیست‌محیطی	افزایش تولیدات کشاورزی	۳۹/۴	۸/۹	۲۹	۴/۶	۱۸/۱	۲/۵۲
	افزایش اشتغال	۳۰/۳	۸/۴	۲۶/۷	۲۰/۶	۱۴	۲/۷۹
	جذب سرمایه گذاری در روستا	۳۴/۹	۲۲/۶	۳/۳	۶/۶	۳/۶	۲/۲۱
	افزایش درآمد	۱۴/۵	۷/۴	۴۲/۷	۲۸/۵	۶/۹	۳/۰۵
	افزایش پس انداز	۴۵/۸	۹/۲۲	۳۷/۷	۱۳/۷	۳/۶	۲/۲۰
	افزایش قدرت خرید	۲۶	۱۴/۵	۳۵/۱	۲۰/۹	۳/۶	۲/۶۱
	توانایی سرمایه گذاری در کشاورزی	۴۱/۲	۲۵/۴	۱۹/۱	۹/۲	۵/۱	۲/۱۱
	استفاده از خدمات بانکی	۲۲/۶	۱۵/۵	۲۵/۴	۱۶/۸	۱۹/۶	۲/۹۵
	استفاده از خدمات بیمه ای	۲۰/۶	۶/۹	۱۸/۸	۳۱/۶	۲۲/۱	۳/۲۷
	استفاده از منابع محلی	۱۴/۵	۱۷/۶	۳۳/۶	۳۴/۴	-	۲/۸۷
	تغییر قیمت زمین و مسکن	۱۶	۸/۱	۸/۹	۲۴/۹	۴۲	۳/۶۸
	افزایش درآمد غیرکشاورزی	۲۹/۳	۲۲/۱	۱۶/۸	۲۱/۶	۱۰/۲	۲/۶۱
	استفاده از نیروی کار بومی روستا	۴۴	۳۲/۳	۲۳/۷	-	-	۱/۷۹
اجتماعی	افزایش مشارکت روستایی	۲۹/۳	۱۲/۲	۳۳/۱	۱۵/۳	۱۰/۲	۲/۶۴
	افزایش آگاهی	۱۲/۷	۷/۱	۳۴/۶	۱۹/۸	۲۵/۷	۳/۳۸
	افزایش جمعیت جوان در روستا	۲۹/۸	۲۳/۲	۱۵/۸	۱۷/۳	۱۴	۲/۶۲
	افزایش آموزش	۲۲/۹	۳۸/۹	۱۹/۱	۱۲/۲	۶/۹	۲/۴۱

ابعاد	گویه	طیف				میانگین	انحراف معیار
		خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد	
کالبدی	مهاجرت معکوس (شهر به روستا)	۳۲/۱	۲۰/۴	۲۴/۲	۲۰/۱	۳/۳	۲/۴۲
	مسئولیت پذیری	۱۹/۶	۶/۹	۵۵/۵	۱۰/۷	۷/۴	۲/۷۹
	بالارفتن سطح توقع روستاییان	۴/۱	۶/۴	۱۸/۳	۳۸/۷	۳۲/۶	۳/۸۹
	انگیزه برای یادگیری مهارت های فنی و تخصصی	۴/۳	۹/۷	۳۰/۵	۳۷/۷	۱۷/۸	۳/۵۴
	میزان رشد جمعیت	۳۲/۳	۱۳/۷	۳۹/۹	۳/۳	۱۰/۷	۲/۴۶
	امنیت اجتماعی	-	۹/۹	۲۷	۲۱/۱	۲۸	۳/۳۹
	تمایل کشاورزان به ادامه کشاورزی	۱۸/۸	۲۱/۶	۲۵/۴	۲۲/۱	۱۲	۲/۸۶
	دسترسی به خدمات بهداشتی	۲۱/۶	۹/۴	۳۰/۸	۲۸	۱۰/۲	۲/۹۵
	تغییر در سبک و الگوی زندگی	۶/۹	۹/۴	۲۴/۷	۳۱	۲۸	۳/۶۳
	ماندگاری و تثبیت جمعیت در روستا	۲۹	۱۹/۸	۵/۳	۱۵/۵	۳۰/۳	۲/۹۸
کالبدی و	افزایش امکانات رفاهی	۳۴/۴	۱۵/۳	۱۶	۱۷	۱۷/۳	۲/۶۷
	افزایش خدمات زیرساختی (آب برق و گاز)	۲۵/۷	۲۱/۶	۱۶/۸	۱۶/۸	۱۹/۱	۲/۸۱
	کیفیت امکانات حمل و نقل	۲۵/۷	۱۹/۳	۱۷/۳	۱۰/۲	۲۷/۵	۲/۹۴
	کیفیت مسکن	۱۶/۳	۱۷/۳	۱۵	۱۷/۸	۳۳/۶	۳/۳۵
	کیفیت راه و جاده ها	۲۸/۵	۱۰/۴	۱۱/۵	۱۸/۶	۳۱	۳/۱۳
	افزایش خانه های دوم	۲۲/۱	۱۳/۲	۲۵/۷	۲۴/۷	۱۴/۲	۲/۹۵
	نظافت و پاکیزگی روستا	۲۹	۶/۱	۲۰/۴	۲۰/۱	۲۴/۴	۳/۰۴
	افزایش بهره‌وری زمین ها	۲۷	۱۴/۲	۳۱/۸	۸/۱	۱۸/۸	۲/۷۷
	پیاده راه و پیاده رو	۴۳/۸	۱۲/۷	۶/۹	۱۱/۲	۲۵/۴	۲/۶۱
	نوسازی ساختمان ها و بناهای موجود	۱۷/۳	۷/۹	۱۳	۲۳/۴	۳۸/۴	۳/۵۷
زیست محیطی	تغییر الگوی ساخت و ساز روستایی به سبک شهری	۷/۹	۱۳	۱۸/۶	۱۸/۱	۴۲/۵	۳/۷۴
	تعریض و بازسازی خیابان ها	۳۲/۳	۱۴/۲	۱۰/۲	۱۸/۶	۲۴/۷	۲/۸۹
	توسعه یافتگی روستاهای نزدیکتر به روستا	-	۳۴/۴	۳۳/۸	۱۶/۵	۱۵/۳	۳/۱۲
	حفاظت از منابع طبیعی	۵۱/۴	۹/۴	۳۰/۵	۸/۷	-	۱/۹۶
	تنوع آب در بخش کشاورزی	۵۹/۸	۹/۲	۱۹/۶	۱۱/۵	-	۱/۸۲
	مدیریت انتشار آلاینده ها	۴۰/۷	۲۱/۶	۲۲/۶	۰/۵	۱۴/۵	۲/۲۶
	حفظ اراضی زراعی	۲۵/۴	۲۳/۴	۲۸	۸/۱	۵/۱	۲/۲۴
	مدیریت پسماند	۶	۲۵/۲	۳۴/۶	۶/۶	۷/۶	۲/۴۴
	مدیریت منابع آب زیرزمینی	۵۸/۸	۲۴/۴	۱۳/۵	۲/۸	۰/۸	۱/۶۲
	افزایش کیفیت هوا و خاک	۴۲	۲۴/۴	۲۲/۱	۵/۶	۵/۹	۲/۰۸
زیست محیطی	افزایش کیفیت پوشش گیاهی	۴۹/۱	۲۱/۱	۲۴/۲	۱/۸	۳/۸	۱/۹
	کنترل آلودگی صوتی	۳۵/۹	۲۳/۲	۳/۷	۱۷/۳	-	۲/۲۲
	کنترل آلودگی زمین های کشاورزی	۴۰/۲	۲۶	۱۵/۵	۱۸/۳	-	۲/۱۱

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۴

ابعاد فقر روستایی، پیشرفت‌های نسبی در رضایت و چالش‌های پایدار را در بستر اقتصادی، اجتماعی، کالبدی و زیست‌محیطی توصیف می‌کند. در بُعد اقتصادی، مصرف لبنیات و حبوبات با میانگین ۴/۰۹، بیشترین رضایت را نشان می‌دهد که بهبود درآمد کشاورزی (۳/۲۵) را تأیید می‌کند و حاکی از افزایش قدرت خرید است؛ اما کالاهای مصرفی بادوام (۲/۱۰) کمترین میزان را دارد و وابستگی به نیازهای اساسی را برجسته می‌سازد. در بُعد اجتماعی، تأثیر تحصیلات بر فقر (۴/۲۹) بیشترین نقش را در کاهش چرخه فقر ایفا می‌کند و مشارکت اجتماعی (۳/۶۱) را تقویت می‌نماید؛ در مقابل، تأثیر حرف مردم بر تصمیمات دولتی (۲/۱۵) ضعیف‌ترین میزان را دارد و کمبود مشارکت مدنی را آشکار می‌کند. در بُعد کالبدی، امکانات بهداشتی و حمام (۴/۱۴) بیشترین بهبود کیفیت زندگی را دارد و امنیت (۴/۳۳) ثبات را تضمین می‌کند، اما امکانات تفریحی (۲/۲۱) کمترین رضایت را ایجاد می‌کند. در بُعد زیست‌محیطی، دسترسی به نهاده‌های کشاورزی (۳/۷۵) بیشترین بهره‌وری را نشان می‌دهد، در حالی که تنوع محصولات (۳/۱۸) کمترین میزان را دارد و محدودیت‌های کشت را هشدار می‌دهد. در مجموع، فقر در حال کاهش است، به‌ویژه در مصرف و امکانات، اما برای حل ریشه‌ای آن، نیاز به آموزش، مشارکت و تنوع اقتصادی وجود دارد.

جدول ۶. ابعاد فقر روستایی

ابعاد	شاخص	طیف					میانگین	انحراف معیار
		خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد		
اقتصادی	میزان رضایت از درآمد	۱۵/۵	۸/۴	۳۴/۹	۴۱/۰	۰/۳	۳/۰۲	۱/۰۶
	رضایت از پس انداز	۲۱/۹	۳۷/۹	۳۷/۹	۱/۵	۰/۸	۲/۲۱	۰/۸۲۶
	درآمد از فعالیت های کشاورزی	۱/۵	۱۵/۵	۵۳/۴	۱۴/۵	۰/۱۵	۳/۲۵	۰/۹۴۶
	درآمد از فعالیت های غیرکشاورزی	۲۰/۱	۲۱/۶	۴۸/۳	۶/۹	۳/۱	۲/۵۱	۰/۹۸۷
	استفاده از وام و اعتبارات بانکی	۲۷/۷	۱۶/۸	۳۹/۷	۱۰/۲	۵/۶	۲/۴۹	۱/۱۶
	استفاده از کالاهای مصرفی بادوام	۳۶/۱	۲۸/۰	۲۸/۲	۴/۳	۳/۳	۲/۱۰	۱/۰۵
	میزان مصرف گوشت سفید و قرمز	۱/۸	۶/۴	۲۹/۰	۲۹/۵	۳۳/۳	۳/۸۶	۱/۱
	میزان مصرف لبنیات و حبوبات	۱/۳	۱/۸	۲۹/۰	۲۲/۱	۴۵/۸	۴/۰۹	۰/۹۶۲
	میزان استفاده از روش های نوین در کشاورزی	۳۲/۸	۲۰/۴	۱۹/۱	۲۱/۶	۶/۱	۲/۴۷	۱/۳۰
	مدرسه مناسب برای تحصیل	۲۴/۷	۹/۷	۳۸/۷	۲۶/۷	۰/۳	۲/۶۸	۱/۱۲
اجتماعی	دسترسی به فرصت های آموزشی - ترویجی کشاورزی	۱۹/۳	۱۲/۵	۳۶/۴	۲۴/۲	۷/۶	۲/۸۸	۱/۱۹
	آموزش های ارائه شده برای توانمند کردن اهالی روستا	۳۳/۸	۶/۹	۳۰/۸	۲۵/۲	۳/۳	۲/۵۷	۱/۲۷
	میزان ادامه تحصیل	۷/۴	۱۲/۲	۳۰/۸	۲۸/۵	۲۱/۱	۳/۴۳	۱/۱۶
	مشارکت در فعالیت های اجتماعی	۷/۱	۱/۸	۳۱/۶	۴۱/۲	۱۸/۳	۳/۶۱	۱/۰۳
	تأثیر حرف مردم روستایی بر تصمیمات دولتی	۲۸/۵	۲۸/۰	۴۳/۳	۰/۳	-	۲/۱۵	۰/۸۴۰
	تأثیر سن سرپرست بر فقر خانوار	۲۳/۴	۱۴/۸	۳۶/۹	۱۸/۱	۶/۹	۲/۷۰	۱/۲۰
	تأثیر تحصیلات بر فقر	۱/۰	۰/۵	۱۷/۸	۲۸/۲	۵۲/۲	۴/۲۹	۰/۸۵۷
	طرح های عمرانی اجرا شده	۲۶/۷	۵/۱	۲۶/۰	۲۸/۰	۱۴/۲	۲/۹۷	۱/۴۰
کالبدی	بادوام بودن مصالح مسکن	۶/۱	۲/۵	۱۷/۳	۳۷/۲	۳۶/۹	۳/۹۶	۱/۰۹
	رضایت از امنیت روستا	-	۰/۸	۱۸/۳	۲۸/۰	۵۲/۹	۴/۳۳	۰/۷۹۶
	دسترسی به حمل و نقل عمومی	۲۱/۶	۱۸/۱	۱۸/۸	۱۶/۳	۲۵/۲	۳/۰۵	۱/۴۸
	امکانات فرهنگی - تفریحی ورزشی در روستا	۴۷/۳	۱/۶	۱۴/۲	۱/۵	۱۷/۳	۲/۲۱	۱/۴۸
	کیفیت شبکه گازرسانی و برق رسانی	۹/۲	۱۱/۷	۳۲/۸	۱۶/۸	۲۹/۵	۳/۴۵	۱/۲۷
	رضایت از متراژ خانه	-	۱/۸	۲۴/۷	۵۵/۲	۱۸/۳	۳/۸۸	۰/۷۶۰
	کیفیت راه روستایی	۲۶/۷	۲۱/۱	۸/۷	۱۶/۰	۲۷/۵	۲/۹۶	۱/۵۹
	میزان وجود امکاناتی مانند (سرویس بهداشتی حمام و اتاق خواب)	۱/۳	۳/۳	۱۳/۲	۴۴/۰	۳۸/۲	۴/۱۴	۰/۸۶۱
	رضایت از معماری مسکن	۰/۳	۴/۳	۲۴/۹	۴۴/۳	۲۶/۲	۳/۹۱	۰/۸۳۸
	دسترسی به نهاده های کشاورزی در روستا	۵/۱	۶/۴	۲۵/۴	۳۳/۸	۲۹/۳	۳/۷۵	۱/۰۹
زیست محیطی	تنوع محصولات کشاورزی	۱۳/۵	۶/۹	۳۸/۷	۲۹/۳	۱۱/۷	۳/۱۸	۱/۱۵
	میزان زمین های قابل کشت	۱۱/۲	۴/۳	۲۶/۲	۱۴/۷	۳۳/۶	۳/۶۵	۱/۲۸
	میزان جمع آوری زباله	۵/۳	۲/۰	۴۳/۵	۳۴/۶	۱۴/۵	۳/۵۰	۰/۹۵۰

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۴

برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه با طیف لیکرت (خیلی زیاد، زیاد، متوسط، کم، خیلی کم) استفاده شد. تأثیر شهرک‌های صنعتی بر سکونتگاه‌های روستایی با توجه به شاخص‌ها بررسی شد. شاخص‌های تحقیق شامل ابعاد اقتصادی، اجتماعی، کالبدی و زیست محیطی هستند. برای تحلیل مطلوبیت اثرات شهرک‌های صنعتی از آزمون تی تک‌نمونه‌ای استفاده شد. نتایج تحلیل مطلوبیت اثرات شهرک‌های صنعتی نشان می‌دهد که مقادیر عددی محاسبه‌شده برای ابعاد اقتصادی و زیست محیطی در محدوده مورد مطالعه، پایین‌تر از مطلوبیت عددی است. بُعد کالبدی بالاتر از مطلوبیت عددی و بُعد اجتماعی برابر با مطلوبیت عددی است. تفاوت در همه ابعاد، به‌جز ابعاد اجتماعی و کالبدی، دارای جهت منفی است و سطح معناداری ابعاد در سطح ۹۵ درصد، به‌جز بُعد اجتماعی، معنادار است (جدول ۷).

جدول ۷. تحلیل میانگین عددی حاصل از بررسی اثرات شهرک‌های صنعتی

شاخص		مقدار آزمون = ۳					سطح اطمینان ۹۵ درصد	
		میانگین	آماره آزمون	درجه آزادی	معناداری	تفاوت از میانگین		
اقتصادی	۲/۵۸	-۱۲/۲	۳۹۲	۰/۰۰۱	-۰/۴۱۰	-۰/۴۷۶	حد بالا	-۰/۳۴۴
اجتماعی	۳/۰۰	۰/۰۹۰	۳۹۲	۰/۹۲۸	۰/۰۰۳	-۰/۰۷۵	حد پایین	-۰/۰۸۳
کالبدی	۳/۰۵	۰/۹۴۶	۳۹۲	۰/۳۴۵	۰/۰۵۲	-۰/۰۵۶	حد بالا	-۰/۱۶۲
زیست محیطی	۲/۲۰	-۲۲/۸	۳۹۲	۰/۰۰۱	-۰/۷۹۱	-۰/۸۵۹	حد پایین	-۰/۷۲۳

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۴

تحلیل مطلوبیت فقر

برای تحلیل مطلوبیت فقر از آزمون تی تک‌نمونه‌ای استفاده شده است. نتایج بررسی تحلیل مطلوبیت فقر نشان می‌دهد که مقادیر عددی محاسبه‌شده برای همه ابعاد فقر، به جز بُعد اجتماعی، در محدوده مورد مطالعه بالاتر از مطلوبیت عددی است. تفاوت در همه ابعاد، به جز بُعد اجتماعی، دارای جهت منفی است و سطح معناداری ابعاد در سطح ۹۵ درصد معنادار است (جدول ۸).

جدول ۸. آزمون تی تک‌نمونه‌ای برای سنجش مطلوبیت شاخص‌های فقر

شاخص		مقدار آزمون = ۳					سطح اطمینان ۹۵ درصد	
		میانگین	آماره آزمون	درجه آزادی	معناداری	تفاوت از میانگین		
اقتصادی	۲/۷۹	-۸/۹	۳۹۲	۰/۰۰۱	-۰/۲۰۲	-۰/۲۴۷	حد بالا	-۰/۱۵۸
اجتماعی	۳/۰۴	۱/۴۵	۳۹۲	۰/۱۴۵	-۰/۰۴۲	-۰/۰۱۴	حد پایین	۰/۱۰۰
کالبدی	۲/۵۳	-۱۰/۳	۳۹۲	۰/۰۰۱	-۰/۴۱۳	-۰/۴۹۲	حد بالا	-۰/۳۳۵
زیست محیطی	۲/۵۸	-۱۲/۸	۳۹۲	۰/۰۰۱	-۰/۴۶۰	-۰/۵۳۰	حد پایین	-۰/۳۸۹

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۴

سنجش همبستگی پیرسون

ضریب همبستگی عددی بین -۱ و +۱ می‌باشد ضریب همبستگی بین ۰ تا ۱ به معنی داشتن همبستگی مثبت است و هرچه این ضریب به ۱ نزدیکتر باشد همبستگی قوی‌تر است همبستگی بین ۰ تا -۱ به معنی داشتن همبستگی منفی بین دو متغیر است و هرچه عدد به -۱ نزدیکتر باشد یعنی همبستگی منفی قوی‌تر است. برای بررسی میزان همبستگی بین اثرات شهرک‌های صنعتی و فقر از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شده است. نتایج مربوط به رابطه بین اثرات شهرک‌های و فقر دارای رابطه معنادار می‌باشد ولی تفاوت مطلوبیت آن به شکل منفی ارزیابی شده است (جدول ۹).

جدول ۹. سنجش همبستگی پیرسون بین شاخص‌های کامپیوت شده اثرات شهرک‌ها و فقر

شاخص	همبستگی پیرسون	اثرات شهرک	فقر
اثرات شهرک	همبستگی پیرسون	۱	-۰/۳۵۹**
	معناداری		۰/۰۰۱
	تعداد	۳۹۳	۳۹۳
فقر	همبستگی پیرسون	-۰/۳۵۹**	۱
	معناداری	۰/۰۰۱	
	تعداد	۳۹۳	۳۹۳

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۴

تحلیل اثرات شهرک‌های صنعتی

جهت بررسی تفاوت معناداری اثرات شهرک‌های صنعتی در بین روستاهای مورد مطالعه، از آزمون کروסקال‌والیس استفاده شده است. بر همین مبنا، نتایج این آزمون نشان می‌دهد که تفاوت معناداری بین روستاهای مورد مطالعه وجود دارد. بالاترین میانگین مربوط به روستاهای نورین، قمچ‌آباد، قروه، امیرآباد و بیلاق مرشون است. کمترین میانگین نیز مربوط به روستاهای قویوجوق، قره‌تپه، علی‌آباد، حسین‌آباد قارقالو و گلجه است. بررسی تفاوت معناداری فقر در بین روستاها نیز نشان می‌دهد که تفاوت معناداری بین روستاهای مورد مطالعه وجود دارد. بالاترین میانگین مربوط به روستاهای قره‌تپه، قشلاق مرشون، بهاور، کله‌خانه، داودگر، گلجه، حصار عبدالکریم، حسین‌آباد قارقالو و برزایل است. کمترین میانگین نیز مربوط به روستاهای قروه، قمچ‌آباد، حصار قاجار و نورین است (جدول ۱۰).

جدول ۱۰. بررسی فقر و اثرات شهرک‌های صنعتی با آزمون کروسکال والیس

نام روستا	تعداد نمونه	میانگین اثرات شهرک	میانگین فقر
اسدآباد	۱۰	۱۲۵/۲	۲۴۸/۵
امیرآباد	۷	۲۰۵/۰	۲۷۰/۰
برزایل	۷	۹۰/۰	۳۳۷/۵
قارلوق	۷	۱۴۰/۲	۲۶۴/۲
گلجه	۷	۸۴/۲	۳۸۵/۵
حسین‌آباد قارقالو	۷	۷۶/۸	۳۷۷/۶
حصار عبدالکریم	۷	۱۳۸/۷	۳۷۷/۵
داودگر	۷	۱۳۸/۱	۳۳۸/۷
بیلاق مرشون	۱۴	۲۰۰/۰	۲۹۳/۰
قشلاق مرشون	۷	۱۱۴/۸	۳۴۶/۸
بهاور	۷	۱۰۷/۱	۳۷۰/۵
کله‌خانه	۷	۱۶۷/۹	۳۳۷/۹
کماجین	۷	۱۸۳/۹	۲۵۵/۳
نورین	۱۰۴	۲۵۳/۴	۱۴۰/۵
حصار قاجار	۹	۱۴۱/۱	۱۵۵/۱
علی‌آباد	۷	۶۴/۲	۲۳۹/۵
قره‌تپه	۷	۲۰/۴	۳۵۶/۶
قمچ‌آباد	۱۸	۲۲۷/۴	۱۹۵/۰
قویوجوق	۷	۷/۸	۳۰۲/۸
قروه	۱۴۰	۲۲۰/۴	۱۴۰/۴
کای اسکوتر		۱۲۰/۰۰	۲۱۰/۴۱
درجه آزادی		۱۹	۱۹
سطح معناداری		۰/۰۰۱	۰/۰۰۱

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۴

معادلات ساختاری

در ابتدا به بررسی پایایی و روایی مدل اندازه‌گیری شاخص‌های اثرات شهرک‌های صنعتی و فقر روستایی با استفاده از مدل اندازه‌گیری ترکیبی و آلفای کرونباخ پرداخته شده است. نتایج نشان داد که بر اساس آلفای کرونباخ، شاخص‌های اثرات شهرک‌های صنعتی با مقدار (۰/۷۱۹) و شاخص‌های فقر روستایی با مقدار (۰/۷۴۹) از مقدار قابل اطمینان برخوردار هستند؛ اما در اندازه‌گیری ترکیبی شاخص اثرات شهرک‌های صنعتی با مقدار (۰/۷۵۰) و فقر روستایی با مقدار (۰/۸۳۳) بالاتر از پایایی مورد قبول (بالاتر از ۰/۷) قرار دارند (جدول ۱۱).

جدول ۱۱. شاخص روایی و پایایی

متغیرها	آلفای کرونباخ	Rho-A	پایایی مرکب	میانگین واریانس استخراجی
اثرات شهرک‌های صنعتی	۰/۷۱۹	۰/۸۴۲	۰/۷۵۰	۰/۵۷۲
فقر روستایی	۰/۷۴۹	۰/۸۹۶	۰/۸۲۳	۰/۵۸۴

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۴

شکل ۲. نمودار پایایی مرکب

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۴

محاسبه معیارهای آزمون مدل ساختاری: محاسبه معیارهای آزمون مدل ساختاری: در تکنیک معادلات ساختاری مدلی که در آن روابط متغیرهای مکنون و وابسته مورد توجه است یک مدل معادلات ساختاری تنها از یک مدل ساختاری و چندین مدل اندازه‌گیری تشکیل می‌شود. در ادامه معیارهای مرتبط با مدل ساختاری مورد بررسی قرار گرفته است. شاخص ضریب تعیین اسکور و استاندارد آن شامل تحقیق را توصیف می‌کنند و مقدار ضریب تعیین متغیر فقر روستایی ۰/۲۸۵ و مقدار ضریب تبیین اصلاح شده ۰/۲۸۳ است به خاطر محدودیت نرم‌افزار برای پیش‌بینی از R2، ضریب مسیر و پی‌لیو استفاده شده است.

ضرایب مسیر و معناداری: میزان ضریب تعیین در متغیر وابسته فقر روستایی برابر با ۰/۲۸۵ می‌باشد این بدین معناست که متغیر وارده اثرات شهرک‌های صنعتی بر روی متغیر وابسته (فقر)، توانسته است. ۰/۲۸۵ درصد از واریانس (تغییرات) آن را تبیین کند. ضریب مسیر (-۰/۵۳۴) بین «اثرات شهرک‌های صنعتی» و «فقر روستایی» نشان‌دهنده یک رابطه منفی و قوی است. به عبارت دیگر، با افزایش اثرات شهرک‌های صنعتی (در مجموع)، فقر روستایی کاهش می‌یابد. در متغیر «اثرات شهرک‌های صنعتی»: وزن مثبت برای ابعاد اجتماعی، اقتصادی و کالبدی و وزن منفی برای بعد محیطی نشان می‌دهد که این سه بعد (اجتماعی، اقتصادی، کالبدی) تأثیر مثبت در تعریف اثرات شهرک‌های صنعتی دارند، اما بعد محیطی با وزن منفی (-۰/۲۹۹) ممکن است در این مدل خاص، رابطه معکوس یا ضعیف‌تری با سازه اصلی داشته باشد. در متغیر «فقر روستایی»: وزن‌های عاملی بالا برای ابعاد کالبدی (۰/۹۵۱) و محیطی (۰/۸۳۲) نشان می‌دهد که فقر روستایی عمدتاً در ابعاد فیزیکی زیرساختی و محیطی تعریف می‌شود، در حالی که بعد اقتصادی (۰/۱۴۹) کمترین سهم را در تعریف این سازه در مدل دارد. این مدل نشان می‌دهد که شهرک‌های صنعتی به طور کلی تأثیر کاهشی بر فقر روستایی دارند، و این تأثیر عمدتاً توسط ابعاد اجتماعی، اقتصادی و کالبدی شهرک‌های صنعتی هدایت می‌شود (شکل ۳).

شکل ۳. مدل ساختاری اثرات ابعاد شهرک‌های صنعتی بر فقر روستایی

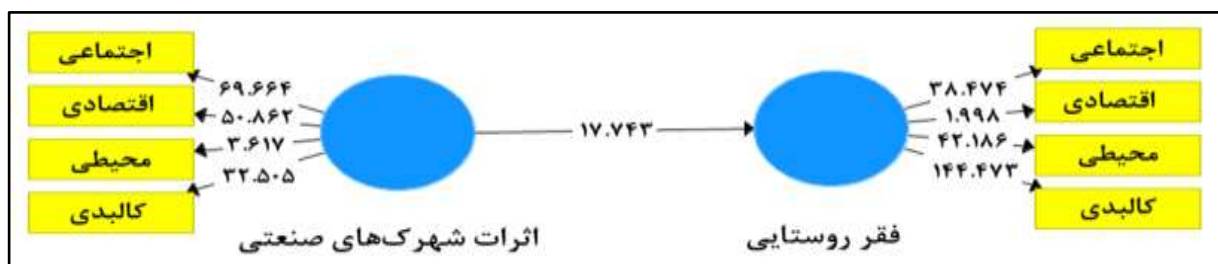
منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۴

بررسی خروجی الگوریتم BT، در معادلات ساختاری نشان می‌دهد؛ شاخص اجتماعی فقر با مقدار $T(۳۴/۴۷۴)$ ، شاخص اجتماعی اثرات با مقدار $T(۶۹/۶۶۴)$ و شاخص اقتصادی فقر با مقدار $T(۱/۹۹۸)$ ، شاخص اقتصادی اثرات T با مقدار $(۵۰/۸۶۲)$ و شاخص محیطی فقر با مقدار $T(۴۲/۱۸۶)$ ، شاخص محیطی اثرات با مقدار $T(۳/۶۱۷)$ و شاخص کالبدی فقر با مقدار $T(۱۴۴/۴۷۳)$ ، شاخص کالبدی اثرات با مقدار $T(۳۲/۵۰۵)$. ارتباط زیادی با فقر در محدوده مورد مطالعه دارد. بیشترین تأثیر مربوط به بعد کالبدی که بالاترین ضریب مسیر را داشته است؛ می‌باشد.

جدول ۱۲. الگوریتم BT در آزمون معادلات ساختاری

الگوریتم BT	نمونه اصلی (O)	میانگین نمونه (M)	انحراف استاندارد (STDEV)	آماره (T)	ارزش (P)
اجتماعی فقر	۰/۸۴۵	۰/۸۴۳	۰/۰۲۲	۳۴/۴۷۴	۰/۰۰۰
اجتماعی اثرات	۰/۹۱۵	۰/۹۱۳	۰/۰۱۳	۶۹/۶۶۴	۰/۰۰۰
اقتصادی فقر	۰/۱۴۹	۰/۱۴۵	۰/۰۷۵	۱/۹۹۸	۰/۰۴۶
اقتصادی اثرات	۰/۸۴۵	۰/۸۴۴	۰/۰۱۷	۵۰/۸۶۲	۰/۰۰۰
محیطی فقر	۰/۸۳۲	۰/۸۳۱	۰/۰۲۰	۴۲/۱۸۶	۰/۰۰۰
محیطی اثرات	-۰/۲۲۹	-۰/۳۰۱	۰/۰۸۳	۳/۶۱۷	۰/۰۰۰
کالبدی فقر	۰/۹۵۱	۰/۹۵۰	۰/۰۰۷	۱۴۴/۴۷۳	۰/۰۰۰
کالبدی اثرات	۰/۸۰۶	۰/۸۰۳	۰/۰۲۵	۳۲/۵۰۵	۰/۰۰۰

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۴

شکل ۴. مدل خروجی الگوریتم BT

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۴

سنجش عملکرد کلی مدل معادلات ساختاری: در این بخش از پژوهش سنجش عملکرد کلی معادلات ساختاری با استفاده از شاخص نیکویی در نرم افزار PLS پرداخته شده و با توجه به مدل های استاندارد و تخمینی نتایج حاصله نشان می دهد با توجه به مقادیر به دست آمده برای شاخص های مدل ساختاری SRMR, d-ULS, d-G, Che- Sguer, NFI بررسی اثرات شهرک‌های صنعتی بر فقر از مقدار نیکویی برازش متوسطی برخوردار است.

جدول ۱۳. برازش مدل براساس آماره های آزمون معادلات ساختاری

مدل	مدل استاندارد	مدل تخمینی
SRMR	۰/۰۹۸	۰/۰۹۸
d-ULS	۰/۳۴۴	۰/۳۴۴
d-G	۰/۱۸۴	۰/۱۸۴
Che- Sguer	۴۲۰/۸۶	۴۲۰/۸۶
NFI	۰/۷۳۰	۰/۷۳۰

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۴

نتیجه گیری

به‌طور کلی، نتایج حاصل از بررسی‌های میدانی نشان می‌دهد که بین استقرار شهرک‌های صنعتی و فقر در منطقه مورد مطالعه، رابطه‌ای منفی و قوی وجود دارد و فعالیت شهرک‌ها بر تمامی ابعاد فقر تأثیرگذار بوده است. باین‌حال، میزان و نوع این تأثیر در روستاهای نزدیک و دور از شهرک‌های صنعتی متفاوت است و فاصله، نقش مهمی در میزان تأثیرپذیری روستاهای مورد مطالعه ایفا می‌کند. فعالیت شهرک‌های صنعتی

در دهستان مورد مطالعه، بر روستاهای نزدیک‌تر تأثیر بیشتری داشته است. روستاهای نورین، قروه، قمچ‌آباد و حصار قاجار بیشترین میزان تأثیرپذیری از شهرک‌های صنعتی را داشته‌اند. از نظر اقتصادی، فعالیت شهرک‌ها در این روستاها ضمن ایجاد اشتغال و افزایش تنوع شغلی، موجب افزایش درآمد، به‌ویژه از طریق فعالیت‌های غیرکشاورزی، افزایش قیمت زمین و مسکن و گسترش استفاده از وام و خدمات بیمه‌ای شده است. با این حال، سهم نیروی کار بومی این روستاها در اشتغال شهرک‌های صنعتی چندان قابل توجه نیست. همچنین، در کنار آثار مثبت اقتصادی، فعالیت شهرک‌ها نه تنها به بهبود وضعیت کشاورزی منجر نشده، بلکه کشاورزی نیز به دلیل کمبود منابع آب با روند افول مواجه شده است. با وجود این، فعالیت شهرک‌های صنعتی در مجموع تأثیر مثبتی بر وضعیت اقتصادی خانوارهای روستایی داشته است.

روستاهای علی‌آباد و قویوجوق که در پشت شهرک‌های صنعتی واقع شده‌اند، با وجود قرارگیری در فاصله نسبتاً کم از شهرک‌ها، تأثیرپذیری محدودی از فعالیت‌های صنعتی داشته‌اند. از نظر اقتصادی، شهرک‌های صنعتی تأثیر چندانی بر این دو روستا نداشته‌اند و اشتغال قابل توجهی در آن‌ها ایجاد نکرده‌اند. با این حال، با وجود کمبود منابع آب، کشاورزی دیم در این روستاها وضعیت نسبتاً مطلوب‌تری دارد. در روستاهای دور از شهرک‌های صنعتی، که شامل ۱۴ روستای دیگر مورد مطالعه است، فعالیت شهرک‌ها تأثیر اقتصادی چندانی نداشته است. کمبود تنوع شغلی در این روستاها سبب شده است وابستگی به فعالیت‌های کشاورزی همچنان بیشتر باشد و کشاورزی نیز نسبت به روستاهای نزدیک‌تر وضعیت مطلوب‌تری داشته باشد. در مجموع، وضعیت اقتصادی ساکنان روستاهای مورد مطالعه نسبتاً مطلوب ارزیابی می‌شود و استقرار شهرک‌های صنعتی نیز تا حدودی در بهبود وضعیت اقتصادی روستاهای پیرامونی مؤثر بوده است.

از نظر اجتماعی نیز نتایج نشان داد که فاصله از شهرک‌های صنعتی در میزان تأثیرپذیری روستاها نقش تعیین‌کننده‌ای دارد. در تمامی روستاهای مورد مطالعه، سطح آگاهی و انتظارات ساکنان افزایش یافته است؛ با این حال، در روستاهای دورتر، کمبود دسترسی به خدمات بهداشتی و درمانی و مدارس مناسب، از مهم‌ترین مشکلات اجتماعی به شمار می‌رود. این کمبودها زمینه‌ساز مهاجرت جمعیت، به‌ویژه نیروی جوان، از این روستاها شده است. در مقابل، در روستاهای نزدیک‌تر، به‌ویژه قروه و نورین، برخورداری از وضعیت اقتصادی مناسب‌تر، خدمات بهداشتی و درمانی و مدارس مطلوب‌تر، زمینه ماندگاری بیشتر جمعیت را فراهم کرده است. همچنین، براساس اظهارات ساکنان، مهاجرت‌های شهر-روستا در روستاهای نزدیک به شهرک‌ها، عمدتاً ناشی از وجود شهرک‌های صنعتی نیست؛ بلکه افزایش هزینه‌های زندگی در شهر و ناتوانی برخی خانوارها در تأمین هزینه‌های زندگی شهری، از عوامل اصلی این نوع مهاجرت‌ها محسوب می‌شود.

در بعد کالبدی نیز روستاهای نزدیک‌تر به شهرک‌های صنعتی نسبت به روستاهای دورتر از امکانات و شرایط کالبدی مطلوب‌تری برخوردارند. استقرار و فعالیت شهرک‌های صنعتی در این روستاها به نوسازی و بهبود کیفیت ساختمان‌ها، افزایش پاکیزگی و نظافت محیط روستا، اجرای طرح‌های عمرانی، گسترش دسترسی به گاز و برق، توسعه امکانات فرهنگی و تفریحی، بهبود حمل‌ونقل عمومی و ارتقای کیفیت راه‌ها منجر شده است. در مقابل، روستاهای دورتر از شهرک‌های صنعتی تأثیرپذیری کالبدی کمتری داشته‌اند و در برخی از آن‌ها، طرح‌های عمرانی اجرا نشده و دسترسی به گاز، حمل‌ونقل عمومی و امکانات فرهنگی و تفریحی همچنان محدود است. اگرچه کیفیت مسکن در اغلب روستاها بهبود یافته است، در روستاهای گلجه، حسین‌آباد قارقالو، قویوجوق، قره‌تپه و قشلاق مرشون، کیفیت مسکن همچنان در وضعیت نامطلوبی قرار دارد.

نتایج مربوط به بعد محیطی نشان داد که رابطه میان فاصله از شهرک‌های صنعتی و میزان تأثیرپذیری محیطی، برخلاف ابعاد اقتصادی، اجتماعی و کالبدی، ماهیتی معکوس دارد؛ به‌گونه‌ای که روستاهای نزدیک‌تر، بیشتر در معرض پیامدهای منفی فعالیت‌های صنعتی قرار گرفته‌اند. روستاهای نورین، قروه، قمچ‌آباد، حصار قاجار، قویوجوق و علی‌آباد بیشترین تأثیرات منفی زیست‌محیطی شهرک‌های صنعتی را متحمل شده‌اند. مهم‌ترین این پیامدها شامل آلودگی صوتی، افزایش پسماند و آلاینده‌های صنعتی، کاهش کیفیت هوا، آلودگی اراضی کشاورزی، به‌ویژه در روستای نورین، و کاهش و نابودی منابع آب زیرزمینی است. براساس یافته‌های میدانی، بخش قابل توجهی از منابع آب زیرزمینی دهستان از طریق چاه‌های عمیق در اختیار صنایع شهرک‌های صنعتی قرار گرفته است. در مقابل، روستاهای دورتر از شهرک‌ها با آثار محیطی کمتری مواجه‌اند؛ هرچند کمبود منابع آب به‌عنوان یکی از مهم‌ترین مشکلات مشترک در سراسر دهستان مطرح است. با توجه به یافته‌های پژوهش، پیشنهادهای زیر ارائه می‌شود:

- ۱. مدیریت و کاهش برداشت از منابع آب زیرزمینی:** با توجه به کمبود منابع آب در دهستان و ضرورت پیشگیری از تشدید بحران آب در شهرستان، توصیه می‌شود شهرک‌های صنعتی، به‌ویژه صنایع فولادی، به‌جای استفاده گسترده از منابع آب زیرزمینی، از پساب تصفیه‌شده و آب حاصل از بازچرخانی فاضلاب برای مصارف صنعتی استفاده کنند. این اقدام می‌تواند ضمن کاهش فشار بر منابع آب زیرزمینی، در مدیریت پایدار منابع آب منطقه نیز مؤثر باشد.
- ۲. تقویت پیوند میان صنعت و کشاورزی:** با توجه به رابطه میان استقرار شهرک‌های صنعتی و ظرفیت‌های کشاورزی منطقه، ضروری است پیوندهای اقتصادی میان فعالیت‌های صنعتی، بخش کشاورزی و بازارهای محلی تقویت شود. راهبرد صنعتی‌شدن منطقه، به‌ویژه در

نواحی روستایی، باید متناسب با ظرفیت‌های کشاورزی و در راستای تکمیل زنجیره ارزش محصولات این بخش باشد. از این رو، با توجه به اشتغال بخش قابل توجهی از جمعیت روستاهای مورد مطالعه در فعالیت‌های کشاورزی، پیشنهاد می‌شود صنایع تبدیلی و صنایع غذایی در شهرک‌های صنعتی تقویت و توسعه یابند. ایجاد و گسترش این پیوند میان صنعت و کشاورزی می‌تواند زمینه افزایش ارزش افزوده محصولات، ایجاد اشتغال پایدار و تحقق توسعه متوازن و پایدار در نواحی روستایی را فراهم کند.

۳. **بهبود زیرساخت‌های روستاهای دور از شهرک‌ها:** به منظور کاهش نابرابری فضایی میان روستاهای نزدیک و دور از شهرک‌های صنعتی، پیشنهاد می‌شود زیرساخت‌های فیزیکی و خدماتی روستاهای دورتر تقویت شود. در این راستا، بهبود راه‌های دسترسی، آسفالت‌ریزی و اصلاح و بازسازی معابر، توسعه حمل‌ونقل عمومی و تسهیل دسترسی ساکنان به خدمات عمومی و زیربنایی باید در اولویت برنامه‌های توسعه روستایی قرار گیرد.

ملاحظات اخلاقی

حامی مالی

بنا به اظهار نویسنده مسئول، این مقاله حامی مالی نداشته است.

مشارکت نویسندگان

نویسندگان به صورت مشترک در انجام همه مراحل پژوهش مشارکت داشته‌اند.

اعلامیه هوش مصنوعی مولد و فناوری‌های مبتنی بر هوش مصنوعی در فرایند نگارش
نویسندگان اعلام می‌کنند که از ابزار هوش مصنوعی (AI) برای نگارش این مقاله استفاده نکرده‌اند.

تعارض منافع

نویسندگان اعلام می‌کنند که هیچ تضاد منافی ندارند.

بیانیه دسترسی به داده‌ها

داده‌ها بنا به درخواست نویسندگان در دسترس هستند.

سپاسگزاری

نویسندگان مایل هستند از تمامی افراد، سازمان‌ها و مؤسساتی که در تهیه این مقاله مشارکت داشته‌اند، صمیمانه تشکر و قدردانی نمایند.

منابع

- ابراهیم‌زاده، عیسی و رئیس‌پور، کوهزاد. (۱۳۹۰). بررسی روند تغییرات درجه‌ی توسعه‌یافتگی مناطق روستایی سیستان و بلوچستان با بهره‌گیری از تاکسونومی عددی طی دهه‌های ۱۳۷۵ و ۱۳۸۵. *مجله جغرافیا و توسعه*، ۲۴(۹)، ۵۱-۷۶. <https://doi.org/10.22111/gdij.2011.529>
- ابری اوغانی، ناهید؛ فیروزآبادی، سید احمد و رادفر، مجید. (۱۴۰۲). بررسی تأثیر استقرار شهرک صنعتی بر توسعه روستاها (مورد مطالعه: شهرک صنعتی عشق‌آباد شهرستان ری). *پژوهش‌های روستایی*، ۱۴(۳)، ۴۶۸-۴۸۳. <https://doi.org/10.22059/jrur.2023.348030.1770>
- افشاری، سمیرا، لطفی، علی، و پورمنافی، سعید. (۱۳۹۹). مکان‌یابی صنایع با استفاده از روش‌های ارزیابی چندمعیاره در شهرستان گلپایگان. *فصلنامه علمی-پژوهشی اطلاعات جغرافیایی «سپهر»*، ۲۹(۱۶)، ۱۵۱-۱۶۶. <https://doi.org/10.22131/sepehr.2021.242866>
- اکبری، یونس. (۱۴۰۰). ساخت عادت‌واره اقتصادی در میدان روستایی: مطالعه موردی مناطق روستایی شهرستان گیلانغرب. *توسعه محلی (روستایی-شهری)*، ۱۳(۱)، ۱۹۷-۲۲۱. <https://doi.org/10.22059/jrd.2021.321084.668640>
- انصاری، عصمت، فراهانی، حسین، و چراغی، مهدی. (۱۳۹۹). نقش شهرک‌های صنعتی در پایداری اقتصادی نواحی روستایی (مطالعه موردی دهستان القچین، شهرستان چرام، استان کهگیلویه و بویراحمد). *جغرافیا (نشریه انجمن جغرافیایی ایران)*، ۱۸(۶۵)، ۳۱-۴۳. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.27172996.1399.18.2.3.0>
- ایروانی، سمانه، دانشور کاخکی، محمود، قربانی، محمد، و کرباسی، علیرضا. (۱۳۹۹). بررسی وضعیت نابرابری درآمدی در خانوارهای روستایی شهرستان نیشابور با تأکید بر نقش درآمدهای غیرکشاورزی. *روستا و توسعه*، ۲۳(۲)، ۸۹-۱۱۱. <https://doi.org/10.30490/rvt.2020.328012.1147>

باقریان جلودار، مصطفی؛ قربانپورلندی، زهرا و جوادی‌نیا، علی. (۱۳۹۵). بررسی اثرات اقتصادی - اجتماعی شهرک‌های صنعتی در توسعه مناطق روستایی (نمونه موردی: شهرک‌های صنعتی شهرستان سوادکوه). *روستا و توسعه پایدار فضا*، ۳(۳)، ۶۹-۹۱. <http://jpsd.hormozgan.ac.ir/article-1-66>

-1-66

برقی، حمید؛ تازیکی، رقیه و طوسی، رمضان. (۱۳۹۳). اثرات اقتصادی شهرک‌های صنعتی بر توسعه نواحی روستایی همجوار (مورد: شهرک صنعتی آق‌قلا). *اقتصاد فضا و توسعه روستایی*، ۳(۱۰)، ۱۲۹-۱۴۴. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.23222131.1393.3.10.7.6.144-129>

بهرامی، رحمت. (۱۳۹۹). اثرات اقتصادی-اجتماعی صنایع روستایی (صنایع دستی و مشاغل خانگی) بر توسعه روستایی: مورد: روستاهای شهرستان سنجند. *جغرافیا و برنامه‌ریزی*، ۲۴(۷۲)، ۸۱-۱۰۳. <https://doi.org/10.22034/gp.2020.10848>

پورشاطری، مهرداد؛ تقی‌زاده، هوشنگ و خوش‌فطرت، سحر. (۱۴۰۲). ابعاد فقر و ارتباط درونی آن با رویکرد ساختاری تفسیری در کمیته امداد امام خمینی (ره) کلان‌شهر تبریز. *نشریه تحقیقات کاربردی علوم جغرافیایی*، ۲۴(۷۴)، ۳۴۶-۳۶۶. <https://doi.org/10.61186/jgs.24.74.7>

پیش‌بهار، اسماعیل؛ باقرپور، شبنم و قهرمان‌زاده، محمد. (۱۳۹۸). بررسی شاخص‌های فقر روستایی و عوامل مؤثر بر آن در ایران. *مجله اقتصاد و توسعه کشاورزی*، ۳۳(۱)، ۴۱-۵۴. <https://doi.org/10.22067/jead2.v0i0.73388>

تاری‌وردی، منصوره؛ زیویار، پروانه و کارگر، پروانه. (۱۳۹۹). نقش شهرک‌های صنعتی در توسعه شهرهای کوچک با نگاهی بر تأثیر شهرک شمس‌آباد شهر حسن‌آباد. *فصلنامه علمی و پژوهشی نگرش‌های نو در جغرافیای انسانی*، ۱۲(۴)، ۹۴-۱۰۹. <https://dori.net/dor/20.1001.1.66972251.1399.12.4.6.4>

حاجی‌بابایی علویجه، آرزو؛ کلاتری، خلیل و براتی، علی‌اکبر. (۱۴۰۱). بررسی آثار اقتصادی، اجتماعی و محیط‌زیستی شهرک صنعتی علویجه بر روستاهای پیرامون. *پژوهش‌های روستایی*، ۱۳(۱)، ۱۰۴-۱۲۱. <https://doi.org/10.22059/jrur.2021.310183.1557>

حسنلو، لیلا؛ جلالیان، حمید و عزیزپور، فرهاد. (۱۴۰۲). ارزیابی اثرات شکل‌گیری خوشه‌های صنعتی در پایداری اقتصاد روستایی شهرستان طارم. *اقتصاد فضا و توسعه روستایی*، ۱۲(۲)، ۱۵۹-۱۷۶. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.23222131.1402.12.44.8.8>

خانی آرانی، مصطفی و خانی آرانی، زینب. (۱۴۰۴). تحلیل اثرات اقتصادی شهرک‌های صنعتی بر مناطق پیرامونی (مطالعه موردی: شهرک صنعتی سلیمان صباحی). *اقتصاد و برنامه‌ریزی شهری*، ۳۶(۳)، ۸۶-۹۹. <https://doi.org/10.22034/uep.2025.519891.1637>

خداپناه، کیومرث و یاری، ارسطو. (۱۴۰۳). ارزیابی اثرات اقتصادی و اجتماعی شهرک صنعتی شیرین عسل در توسعه نواحی روستایی شهرستان شبستر. *جغرافیا (نشریه انجمن جغرافیایی ایران)*، ۲۲(۸۱)، ۳۵-۴۹. <https://doi.org/10.22034/iga.2024.2015336.1274>

خسرویگی، رضا؛ شایان، حمید؛ سجاسی‌قیداری، حمدالله و صادقلو، طاهره. (۱۳۹۰). سنجش و ارزیابی پایداری در مناطق روستایی با استفاده از تکنیک تصمیم‌گیری چندمعیاره فازی-تاپسیس. *پژوهش‌های روستایی*، ۲(۵)، ۱۵۱-۱۸۵. https://jrur.ut.ac.ir/article_22753.html

رفعت‌میلانی، مژگان؛ حیدریان، مریم و یارمحمدی، جواد. (۱۴۰۳). بررسی اثرات بدهی‌های دولت بر شاخص فقر در ایران: با رویکرد رگرسیون انتقال ملایم. *نشریه سیاست‌ها و تحقیقات اقتصادی*، ۳۱(۳)، ۶۲-۸۹. <https://doi.org/10.22034/jep.2024.141551.1134>

ریاحی، وحید؛ عزیزی، سمیه و نصیری‌زارع، سعید. (۱۴۰۰). سنجش مفهوم توسعه روستایی با تأکید بر دیدگاه روستائیان (مورد مطالعه: شهرستان دماوند). *توسعه محلی (روستا-شهری)*، ۱۳(۱)، ۱۱۹-۱۴۵. <https://doi.org/10.22059/jrd.2021.323066.668648>

سجاسی‌قیداری، حمدالله؛ رومیانی، احمد و صناعی، سمیه. (۱۳۹۳). ارزیابی و تبیین کارکرد صنایع روستایی در توسعه (مورد: دهستان صائین‌قلعه در شهرستان ابهر). *اقتصاد فضا و توسعه روستایی*، ۳(۸)، ۸۷-۱۰۵. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.23222131.1393.3.8.6.1>

شاه‌آبادی، ابوالفضل و مهری‌تلیایی، فریبا. (۱۳۹۶). تأثیر انباشت تحقیق و توسعه (داخلی و خارجی) و سرمایه انسانی بخش کشاورزی بر فقر مناطق روستایی ایران. *فصلنامه برنامه‌ریزی منطقه‌ای*، ۷(۲۵)، ۱-۱۴. <https://dori.net/dor/20.1001.1.22516735.1396.7.25.1.4>

شفیعی، محمدرضا؛ محمدی‌یگانه، بهروز؛ فراهانی، حسین و چراغی، مهدی. (۱۴۰۳). تبیین اثرات استقرار و بارگذاری صنایع بر پایداری اقتصادی مناطق روستایی (مطالعه موردی: شهرستان مبارکه). *مطالعات جغرافیایی مناطق خشک*، ۱۵(۵۵)، ۱-۲۶. <https://doi.org/10.22034/jargs.2023.399948.1036>

صالحیان، سعید؛ مسلمی، زهرا؛ شبیم، حمیدرضا و نجفی، اسماعیل. (۱۳۹۹). ارزیابی نقش نواحی صنعتی در توسعه پایدار روستایی (مورد مطالعه: دهستان مشک‌آباد شهرستان اراک). *نگرش‌های نو در جغرافیای انسانی*، ۱۲(۲)، ۱۱۷-۱۳۱. <https://dori.net/dor/20.1001.1.66972251.1399.12.2.7.1>

صدرموسوی، میرستار؛ آقایی‌هیر، محسن و ولاتی، محمد. (۱۳۹۹). تحلیل عوامل مؤثر بر کاهش فقر در نواحی روستایی شهرستان میاندوآب. *اقتصاد فضا و توسعه روستایی*، ۹(۳۴)، ۱۹۳-۲۱۶. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.23222131.1399.9.34.5.4>

طالب‌پور، اکبر و بسطامی‌نژاد، محمود. (۱۳۹۹). طراحی الگوی توسعه ایران با استفاده از روش دلفی. *جامعه‌شناسی اقتصادی و توسعه*، ۹(۲)، ۲۵۳-۲۸۳. <https://doi.org/10.22034/jeds.2020.11478>

عالی‌پور اردی، مهدی؛ جباریان امیری، بهمن و فروغ، سمیه. (۱۳۹۸). سنجش میزان همخوانی توسعه صنعتی با توان توسعه به‌کارگیری روش تصمیم‌گیری چندمعیاره فازی در استان اردبیل. *پژوهش‌های محیط زیست*، ۱۰(۲۰)، ۳۵-۴۸. https://www.iraneiap.ir/article_108541.html

- علیزاده، توحید؛ خراسانی، محمد و مجد، علی‌اکبر. (۱۴۰۰). مطالعه پیامدهای اجتماعی-اقتصادی شهرک‌های صنعتی بر نواحی روستایی (مطالعه موردی: شهرک صنعتی شهرستان ارومیه). فصلنامه راهبردهای توسعه روستایی، ۸(۴)، ۳۹۹-۴۱۸.
<https://doi.org/10.22048/rdsj.2021.286636.1945>
- عیسی‌زاده، سعید. (۱۳۹۹). تجزیه و تحلیل مدل «هر روستا یک محصول» و شکل‌گیری «خوشه‌های فعالیت غیرکشاورزی» در مناطق روستایی. فصلنامه مطالعات اقتصادی کاربردی ایران، ۹(۳۶)، ۲۳۷-۲۶۱.
<https://doi.org/10.22084/aes.2020.21941.3086>
- فرتاش، کیارش. (۱۴۰۰). تحلیلی تاریخی بر اسناد سیاست توسعه صنعتی در ایران و ارائه الزامات سیاستی در سال‌های پیش‌رو. بهبود مدیریت، ۱۵(۳)، ۱۲۱-۱۴۴.
<https://doi.org/10.22034/jmi.2021.305149.2655>
- فرتاش، کیارش. (۱۴۰۰). ویژه‌نامه تحلیل تاریخی تجارب توسعه فناوری و نوآوری در جمهوری اسلامی ایران. بهبود مدیریت، ۱۵(۳)، ۱-۱۰.
<https://doi.org/10.22034/jmi.2021.306721.2661>
- قدیری معصوم، مجتبی؛ رضوانی، محمدرضا و حاجیلو، مهدی. (۱۳۹۴). ارزیابی تأثیر شهرک‌های صنعتی بر کیفیت زندگی نواحی روستایی پیرامونی (مورد مطالعه: شهرک صنعتی شریف شهرستان ابهر). پژوهش‌های جغرافیایی انسانی، ۴۷(۲)، ۳۹۷-۳۱۳.
<https://doi.org/10.22059/jhgr.2015.51276>
- کریم‌زاده، حسین؛ آقایی‌هیر، محسن و بکایی، آذر. (۱۴۰۱). تحلیل اثرات اقتصادی فعالیت شهرک‌های صنعتی بر سکونتگاه‌های روستایی پیرامونی (مورد مطالعه: شهرک صنعتی شهید سلیمی تبریز). روستا و توسعه پایدار فضا، ۳(۲)، ۱۰۵-۱۲۰.
<https://doi.org/10.22077/vssd.2022.5226.1102>
- کریم‌زاده، حسین؛ آقایی‌هیر، محسن و بکایی، آذر. (۱۴۰۱). تحلیل اثرات اقتصادی فعالیت شهرک‌های صنعتی بر سکونتگاه‌های روستایی پیرامونی (مورد مطالعه: شهرک صنعتی شهید سلیمی تبریز). روستا و توسعه پایدار فضا، ۳(۲)، ۱۰۵-۱۲۰.
<https://doi.org/10.22077/vssd.2022.5226.1102>
- متقی، افشین؛ امیرای، مهتاب و قربانی‌سپهر، آرش. (۱۴۰۲). بررسی تأثیرات اقتصادی شهرک‌های صنعتی بر مناطق پیرامونی (مطالعه موردی: شهرک صنعتی قرچک). مهندسی جغرافیایی سرزمین، ۷(۲)، ۲۷۱-۲۸۲.
<https://doi.org/10.22034/jget.2023.146143>
- محمدی‌یگانه، بهروز و کرمشاهی، سکینه. (۱۳۹۸). مکان‌یابی صنایع تبدیلی و تکمیلی محصولات کشاورزی جهت دستیابی به توسعه اقتصادی در نواحی روستایی (مطالعه موردی: دهستان زرین‌دشت شهرستان دره‌شهر). علوم جغرافیایی (جغرافیای کاربردی)، ۱۵(۳۱)، ۸۹-۱۰۷.
<https://sanad.iau.ir/Journal/geographic/Article/919214/FullText>
- نادرخانی، زلیخا و صیدائی، سید اسکندر. (۱۳۹۸). ارزیابی اثرات اقتصادی و اجتماعی استقرار صنایع بر توسعه روستایی پیرامونی در شرکت‌های سرب و روی انگوران. راهبردهای توسعه روستایی، ۶(۴)، ۳۹۵-۴۰۷.
<https://doi.org/10.22048/rdsj.2020.209241.1827>
- نجفی‌کانی، علی‌اکبر؛ صحنه، بهمن؛ آرخی، صالح و مسگری، آمنه. (۱۳۹۹). تحلیلی بر پیامدهای صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی در توسعه نواحی روستایی (مطالعه موردی: بخش‌های مرکزی و نوکنده شهرستان بندرگز). فصلنامه علمی-پژوهشی مطالعات برنامه‌ریزی سکونتگاه‌های انسانی، ۱۱(۱)، ۳۵-۵۲.
<https://sanad.iau.ir/Journal/jshsp/Article/1031392>
- نقوی، محمدرضا؛ رکن‌الدین افتخاری، عبدالرضا و پورطاهری، مهدی. (۱۳۹۲). نقش شهرک‌های صنعتی در توسعه اقتصادی روستاهای پیرامون (مطالعه موردی: شهرک صنعتی بهشهر). تحقیقات جغرافیایی، ۲۸(۱۱۰)، ۱۰۳-۱۱۶.
https://jgr.ui.ac.ir/article_17998.html?lang=fa
- نوری توپکانلو، زهرا. (۱۳۹۸). اثرات شهرک صنعتی خیام بر توسعه منطقه پیرامون، چهارمین کنگره بین‌المللی توسعه کشاورزی، منابع طبیعی، محیط زیست و گردشگری ایران، تبریز.
<https://civilica.com/doc/973085>
- نیک‌پیشه کوهجهری، فاطمه؛ مروتی، مریم؛ صادقی‌نیا، مجید و امانت‌یزدی، لیلا. (۱۳۹۸). ارزیابی و مدیریت ریسک زیست‌محیطی صنایع فولاد به روش EFMEA (مطالعه موردی: کارخانه ذوب و فولاد اردکان). مجله مهندسی بهداشت محیط. <http://jehe.abzums.ac.ir/article-1-731-fa.htm>
- نیکوکار، افسانه. (۱۴۰۰). بررسی عوامل مؤثر بر فقر روستایی در استان‌های ایران. اقتصاد کشاورزی، ۱۵(۱)، ۸۹-۱۱۱.
<https://doi.org/10.22034/iaes.2021.527495.1835>
- ولائی، محمد و محمدی‌یگانه، بهروز. (۱۳۹۳). تنوع‌بخشی به اقتصاد روستاها جهت تحقق توسعه پایدار. اقتصاد فضا و توسعه روستایی، ۳(۸)، ۵۴-۷۰.
https://serd.khu.ac.ir/article_10090.html
- Black, R., & Cobbinah, P. B. (2018). Local attitudes towards tourism and conservation in rural Botswana and Rwanda. *Journal of Ecotourism*, 17(1), 79-105. <https://doi.org/10.1080/14724049.2016.1258074>
- Cheng, A.-T. (2022). Reinventing the industrial land use policy in democratized development states: A comparison of Taiwan and South Korea. *Land Use Policy*, 112, 105857. <https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2021.105857>
- Chutia, N., & Bhuyan, A. (2017). Impact of industry on livelihood of surrounding rural areas-a review of some evidences. *Indian Journal of Economics and Development*, 13(2), 219-228. <https://doi.org/10.5958/2322-0430.2017.00173.1>

- Cu, T. T., Hoang, T. H. H., & Le, T. Y. (2020). Impacts of industrial park development on the surroundings' livelihood. *The Journal of Asian Finance, Economics and Business*, 7(9), 737–746. <https://doi.org/10.13106/jafeb.2020.vol7.no9.737>
- Darkoh, M. B. K., & Kinyanjui, M. N. (2015). Industrialization and rural development in the Anglophone African countries. *Journal of Developing Societies*, 31(3), 358–384. <https://doi.org/10.1177/0169796X15590325>
- Das, R., & Das, A. K. (2011). Industrial cluster: An approach for rural development in North East India. *International Journal of Trade, Economics and Finance*, 2(2), 161–165. <https://doi.org/10.7763/IJTEF.2011.V2.96>
- Kapur, R. (2019). Significance of rural development. *Acta Scientific Agriculture*, 3(7), 167–173. <https://doi.org/10.31080/ASAG.2019.03.0538>
- Ma, S., Ren, F., & Wan, F. (2022). Sharing benefits? The disparate impact of home-sharing platforms on industrial and social development. *Electronic Commerce Research and Applications*, 53, 101152. <https://doi.org/10.1016/j.elerap.2022.101152>
- Martin, S., & Lorenzen, K. (2016). Livelihood diversification in rural Laos. *World Development*, 83, 231–243. <https://doi.org/10.1016/j.worlddev.2016.01.018>
- Sharma, P. (2018). Rural industrialization: Role of government agencies. *International Research Journal of Engineering and Technology*, 5(6). <https://www.irjet.net/archives/V5/i6/IRJET-V5I6305.pdf>

References

- Abri Oghani, N., Firouzabadi, S. A., & Radfar, M. (2023). Investigating the effects of industrial estate establishment on rural development (Case study: Eshghabad Industrial Estate, Ray County). *Journal of Rural Research*, 14(3), 468–483. <https://doi.org/10.22059/jrur.2023.348030.1770> (In Persian)
- Abri Oghani, N., Firouzabadi, S. A., & Radfar, M. (2023). Investigating the effects of industrial estate establishment on rural development (Case study: Eshghabad Industrial Estate, Ray County). *Journal of Rural Research*, 14(3), 468–483. <https://doi.org/10.22059/jrur.2023.348030.1770> (In Persian)
- Afshari, S., Lotfi, A., & Pourmanafi, S. (2021). Industrial site selection using multi-criteria evaluation methods in Golpayegan County. *Scientific-Research Quarterly of Geographical Data (SEPEHR)*, 29(116), 151–166. <https://doi.org/10.22131/sepehr.2021.242866> (In Persian)
- Akbari, Y. (2021). Formation of economic habitus in the rural field: A case study of rural areas in Gilan-e Gharb County. *The Journal of Community Development (Rural-Urban)*, 13(1), 197–221. <https://doi.org/10.22059/jrd.2021.321084.668640> (In Persian)
- Akbari, Y. (2021). Formation of economic habitus in the rural field: A case study of rural areas in Gilan-e Gharb County. *The Journal of Community Development (Rural-Urban)*, 13(1), 197–221. <https://doi.org/10.22059/jrd.2021.321084.668640> (In Persian)
- Alipour Ardi, M., Jabbarian Amiri, B., & Foroug, S. (2020). Assessing the conformity of industrial development with development capacity in Ardabil Province using the fuzzy multi-criteria decision-making method. *Environmental Researches*, 10(20), 35–48. https://www.iraneiap.ir/article_108541.html (In Persian)
- Alizadeh, T., Mazlom Khorasani, M., & Majdi, A. (2021). Study of the social and economic impacts of industrial estates on rural areas (Case study: Industrial estates of Urmia County). *Rural Development Strategies*, 8(4), 399–418. <https://doi.org/10.22048/rdsj.2021.286636.1945> (In Persian)
- Ansari, E., Farahani, H., & Cheraghi, M. (2020). The role of industrial estates in economic sustainability of rural areas (Case study: Al-Qachin Rural District, Charam County, Kohgiluyeh and Boyer-Ahmad Province). *Geography*, 18(65), 31–43. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.27172996.1399.18.2.3.0> (In Persian)
- Bagherian Jelodar, M., Ghorbanpour Landi, Z., & Javadiania, A. (2016). Investigating the socio-economic effects of industrial towns on rural development (Case study: Industrial towns of Savadkuh County). *Village and Space Sustainable Development*, 2(3), 69–91. <http://jpsd.hormozgan.ac.ir/article-1-66-> (In Persian)
- Bahrami, R. (2020). Socio-economic effects of rural industries (handicrafts and home-based businesses) on rural development: Case study of villages in Sanandaj County. *Geography and Planning*, 24(72), 81–103. <https://doi.org/10.22034/gp.2020.10848> (In Persian)
- Bahrami, R. (2020). Socio-economic effects of rural industries (handicrafts and home-based businesses) on rural development: Case study of villages in Sanandaj County. *Geography and Planning*, 24(72), 81–103. <https://doi.org/10.22034/gp.2020.10848> (In Persian)
- Black, R., & Cobbinah, P. B. (2018). Local attitudes towards tourism and conservation in rural Botswana and Rwanda. *Journal of Ecotourism*, 17(1), 79–105. <https://doi.org/10.1080/14724049.2016.1258074>
- Borghini, H., Taziki, R., & Toosi, R. (2015). The economic impacts of industrial towns on the adjacent rural areas (Case study: Agh Qala Industrial Town). *Space Economy and Rural Development*, 3(10), 129–144. (In Persian)

- Cheng, A.-T. (2022). Reinventing the industrial land use policy in democratized development states: A comparison of Taiwan and South Korea. *Land Use Policy*, 112, 105857. <https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2021.105857>
- Chutia, N., & Bhuyan, A. (2017). Impact of industry on livelihood of surrounding rural areas-a review of some evidences. *Indian Journal of Economics and Development*, 13(2), 219-228. <https://doi.org/10.5958/2322-0430.2017.00173.1>
- Cu, T. T., Hoang, T. H. H., & Le, T. Y. (2020). Impacts of industrial park development on the surroundings' livelihood. *The Journal of Asian Finance, Economics and Business*, 7(9), 737-746. <https://doi.org/10.13106/jafeb.2020.vol7.no9.737>
- Darkoh, M. B. K., & Kinyanjui, M. N. (2015). Industrialization and rural development in the Anglophone African countries. *Journal of Developing Societies*, 31(3), 358-384. <https://doi.org/10.1177/0169796X15590325>
- Das, R., & Das, A. K. (2011). Industrial cluster: An approach for rural development in North East India. *International Journal of Trade, Economics and Finance*, 2(2), 161-165. <https://doi.org/10.7763/IJTEF.2011.V2.96>
- Ebrahimzadeh, I., & Raispour, K. (2011). Investigation of changes in the degree of development of rural areas in Sistan and Baluchestan Province using numerical taxonomy during the decades of 1996 and 2006. *Geography and Development*, 9(24), 51-76. <https://doi.org/10.22111/gdij.2011.529> (In Persian)
- Ebrahimzadeh, I., & Raispour, K. (2011). Investigation of changes in the degree of development of rural areas in Sistan and Baluchestan Province using numerical taxonomy during the decades of 1996 and 2006. *Geography and Development*, 9(24), 51-76. <https://doi.org/10.22111/gdij.2011.529> (In Persian)
- Eisazadeh, S. (2020). Analysis of the model "One village, one product" and the formation of "clusters of non-agricultural activities" in rural areas. *Journal of Applied Economics Studies in Iran*, 9(36), 237-261. <https://doi.org/10.22084/aes.2020.21941.3086> (In Persian)
- Fartash, K. (2021). A historical analysis on Iran's industrial policy documents and proposing policy imperatives for the years ahead. *Journal of Improvement Management*, 15(3), 121-144. <https://doi.org/10.22034/jmi.2021.305149.2655> (In Persian)
- Fartash, K. (2021). A special issue on historical analysis of technology development and innovation experiences in the Islamic Republic of Iran. *Management Improvement*, 15(3), 1-10. <https://doi.org/10.22034/jmi.2021.306721.2661> (In Persian)
- Fartash, K. (2021). A special issue on historical analysis of technology development and innovation experiences in the Islamic Republic of Iran. *Management Improvement*, 15(3), 1-10. <https://doi.org/10.22034/jmi.2021.306721.2661> (In Persian)
- Ghadiri Masoum, M., Rezvani, M. R., & Hajiloo, M. (2015). Assessment of the impacts of industrial parks on quality of life in nearby rural areas (Case study: Sharif Industrial Park, Abhar County). *Human Geography Research*, 47(2), 297-313. <https://doi.org/10.22059/jhgr.2015.51276> (In Persian)
- Hajibabaei Alavijeh, A., Kalantari, Kh., & Barati, A. A. (2022). Investigation of the economic, social, and environmental effects of Alavijeh Industrial Estate on surrounding villages. *Journal of Rural Research*, 13(1), 104-121. <https://doi.org/10.22059/jrr.2021.310183.1557> (In Persian)
- Hajibabaei Alavijeh, A., Kalantari, Kh., & Barati, A. A. (2022). Investigation of the economic, social, and environmental effects of Alavijeh Industrial Estate on surrounding villages. *Journal of Rural Research*, 13(1), 104-121. <https://doi.org/10.22059/jrr.2021.310183.1557> (In Persian)
- Hasanloo, L., Jalalian, H., & Azizpour, F. (2023). Assessment of the effects of industrial cluster formation on the sustainability of the rural economy in Tarom County. *Space Economy and Rural Development*, 12(2), 159-176. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.23222131.1402.12.44.8.8> (In Persian)
- Iravani, S., Daneshvar Kakhki, M., Ghorbani, M., & Karbasi, A. (2020). Investigating income inequality among rural households in Nishapur County with emphasis on the role of non-agricultural incomes. *Rural Development*, 23(2), 89-111. <https://doi.org/10.30490/rvt.2020.328012.1147> (In Persian)
- Iravani, S., Daneshvar Kakhki, M., Ghorbani, M., & Karbasi, A. (2020). Investigating income inequality among rural households in Nishapur County with emphasis on the role of non-agricultural incomes. *Rural Development*, 23(2), 89-111. <https://doi.org/10.30490/rvt.2020.328012.1147> (In Persian)
- Kapur, R. (2019). Significance of rural development. *Acta Scientific Agriculture*, 3(7), 167-173. <https://doi.org/10.31080/ASAG.2019.03.0538>
- Karimzadeh, H., Aghayari Hir, M., & Bokaeii, A. (2022). Analysis of economic impacts of industrial park activities on rural settlements (Case study: Tabriz Shahid Salimi Industrial Park). *Village and Space Sustainable Development*, 3(2), 105-120. <https://doi.org/10.22077/vssd.2022.5226.1102> (In Persian)
- Khani Arani, M., & Khani Arani, Z. (2025). Analysis of the economic effects of industrial estates on surrounding areas (Case study: Soleyman Sabah Industrial Estate). *Urban Economics and Planning*, 6(3), 86-99. <https://doi.org/10.22034/uep.2025.519891.1637> (In Persian)

- Khani Arani, M., & Khani Arani, Z. (2025). Analysis of the economic effects of industrial estates on surrounding areas (Case study: Soleyman Sabah Industrial Estate). *Urban Economics and Planning*, 6(3), 86–99. <https://doi.org/10.22034/uep.2025.519891.1637> (In Persian)
- Khodapanah, K., & Yari, A. (2024). Evaluation of the economic and social effects of Shirin Asal Industrial Estate on the development of rural areas in Shabestar County. *Geography (Journal of the Iranian Geographical Association)*, 22(81), 35–49. <https://doi.org/10.22034/iga.2024.2015336.1274> (In Persian)
- Khodapanah, K., & Yari, A. (2024). Evaluation of the economic and social effects of Shirin Asal Industrial Estate on the development of rural areas in Shabestar County. *Geography (Journal of the Iranian Geographical Association)*, 22(81), 35–49. <https://doi.org/10.22034/iga.2024.2015336.1274> (In Persian)
- Khosrobeysi, R., Shayan, H., Sojasi Qidari, S., & Sadeghlu, T. (2011). Assessment and evaluation of sustainability in rural areas using TOPSIS–fuzzy multi-criteria decision-making technique. *Journal of Rural Research*, 2(5), 151–185. https://jrur.ut.ac.ir/article_22753.html (In Persian)
- Ma, S., Ren, F., & Wan, F. (2022). Sharing benefits? The disparate impact of home-sharing platforms on industrial and social development. *Electronic Commerce Research and Applications*, 53, 101152. <https://doi.org/10.1016/j.eierap.2022.101152>
- Martin, S., & Lorenzen, K. (2016). Livelihood diversification in rural Laos. *World Development*, 83, 231–243. <https://doi.org/10.1016/j.worlddev.2016.01.018>
- Mohamadpour Shatery, M., Taghizadeh, H., & Khoshfetrat, S. (2024). Dimensions of poverty and the internal relationship of its components with an interpretive structural approach in the Imam Khomeini Relief Committee of Tabriz Metropolis. *Applied Research in Geographical Sciences*, 24(74), 346–366. <https://doi.org/10.61186/jgs.24.74.7> (In Persian)
- Mohammadi Yeganeh, B., & Kermanshahi, S. (2019). Site selection of agro-processing and complementary industries to achieve economic development in rural areas (Case study: Zarrin Dasht Rural District, Darreh Shahr County). *Geographical Sciences (Applied Geography)*, 15(31), 89–107. <https://sanad.iau.ir/Journal/geographic/Article/919214/FullText> (In Persian)
- Mottaghi, A., Amraie, M., & Ghorbani Sepehr, A. (2023). Evaluating the economic impacts of industrial townships on surrounding areas (Case study: Qarchak Industrial Township). *Geographical Engineering of Territory*, 7(2), 271–282. <https://doi.org/10.22034/jget.2023.146143> (In Persian)
- Naderkhan, Z., & Seidaïy, S. (2019). Evaluation of the economic and social impacts of industrial establishments on peripheral rural development in Angouran lead and zinc companies. *Rural Development Strategies*, 6(4), 395–407. <https://doi.org/10.22048/rdsj.2020.209241.1827> (In Persian)
- Naghavi, M. R., Roknodin Eftekhari, A. R., & Pourtaheri, M. (2013). The role of industrial estates on economic development of peripheral villages (Case study: Behshahr Industrial Estate). *Geographical Research*, 28(110), 103–116. (In Persian)
- Najafi Kani, A. A., Sahneh, B., Arekhi, S., & Mesgari, A. (2020). The survey of agricultural sector agro-processing industries in rural areas' development (Case study: Central parts of Bandar-e Gaz and Nowkandeh). *Journal of Studies of Human Settlements Planning*, 15(1), 35–52. <https://sanad.iau.ir/Journal/jshsp/Article/1031392> (In Persian)
- Nikoukar, A. (2021). Investigating the factors affecting rural poverty in provinces of Iran. *Agricultural Economics*, 15(1), 89–111. <https://doi.org/10.22034/iaes.2021.527495.1835> (In Persian)
- Nikpishe Kohjehari, F., Morovati, M., Sadeghinia, M., & Amanat Yazdi, L. (2020). Assessment and management of environmental risks of steel industries by EFMEA method (Case study: Ardakan Steel and Melting Factory). *Journal of Environmental Health Engineering*. <https://doi.org/10.29252/jehe.0.76> (In Persian)
- Nouri Topkanloo, Z. (2019). The effects of Khayyam Industrial Park on the development of the surrounding area, Fourth International Congress on Agricultural Development, Natural Resources, Environment and Tourism of Iran, Tabriz. <https://civilica.com/doc/973085> (In Persian)
- Pishbahar, E., Bagherpour, Sh., & Gahramanzadeh, M. (2019). Investigation of rural poverty indicators and factors affecting them in Iran. *Journal of Agricultural Economics and Development*, 33(1), 41–54. <https://doi.org/10.22067/jead2.v0i0.73388> (In Persian)
- Pishbahar, E., Bagherpour, Sh., & Gahramanzadeh, M. (2019). Investigation of rural poverty indicators and factors affecting them in Iran. *Journal of Agricultural Economics and Development*, 33(1), 41–54. <https://doi.org/10.22067/jead2.v0i0.73388> (In Persian)
- Rafat Milani, M., Heidarian, M., & Arab Yarmohammadi, J. (2024). Investigating the effects of government debt on poverty in Iran: With smooth transition regression (STR) approach. *Journal of Economic Policies and Research*, 3(1), 62–89. <https://doi.org/10.22034/jep.2024.141551.1134> (In Persian)
- Riahi, V., Azizi, S., & Nasiri Zare, S. (2021). Assessing the concept of rural development with emphasis on the perspective of villagers (Case study: Damavand County). *The Journal of Community Development (Rural-Urban)*, 13(1), 119–145. <https://doi.org/10.22059/jrd.2021.323066.668648> (In Persian)

- Sadrmousavi, M. S., Aghayarihir, M., & Valaei, M. (2021). Affecting factors in poverty reduction in rural areas in Miandoab County. *Space Economy and Rural Development*, 9(34), 193–216. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.23222131.1399.9.34.5.4> (In Persian)
- Salehian, S., Moslemi, Z., Sheibam, H. R., & Najafi, E. (2020). Evaluating the role of industrial areas in sustainable rural development (Case study: Mashkabad Rural District, Arak County). *New Perspectives in Human Geography*, 12(2), 117–131. <https://dori.net/dor/20.1001.1.66972251.1399.12.2.7.1> (In Persian)
- Shafiee, M., Mohammadi Yeganeh, B., Farahani, H., & Chraghi, M. (2024). Explaining the effects of the establishment and concentration of industries on the economic sustainability of rural areas (Case study: Mobarakeh County). *Journal of Arid Regions Geographic Studies*, 15(55), 1–26. <https://doi.org/10.22034/jargs.2023.399948.1036> (In Persian)
- Shahabadi, A., & Mehri Telyabi, F. (2017). The effect of research and development (domestic and spillovers) and human capital of the agricultural sector on poverty in rural areas in Iran. *Regional Planning*, 7(25), 1–14. <https://dori.net/dor/20.1001.1.22516735.1396.7.25.1.4> (In Persian)
- Sharma, P. (2018). Rural industrialization: Role of government agencies. *International Research Journal of Engineering and Technology*, 5(6). <https://www.irjet.net/archives/V5/i6/IRJET-V5I6305.pdf>
- Sojassi Gheydari, H., Rumiyan, A., & Sanei, S. (2014). The assessment and explanation of rural industries function regarding the development process (Case study: Saein Ghaleh District in Abhar County). *Space Economy and Rural Development*, 3(8), 87–105. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.23222131.1393.3.8.6.1> (In Persian)
- Talebpour, A., & Bastaminejad, M. (2020). Designing a development model for Iran using the Delphi method. *Economic Sociology and Development*, 9(2), 253–283. <https://doi.org/10.22034/jeds.2020.11478> (In Persian)
- Talebpour, A., & Bastaminejad, M. (2020). Designing a development model for Iran using the Delphi method. *Economic Sociology and Development*, 9(2), 253–283. <https://doi.org/10.22034/jeds.2020.11478> (In Persian)
- Tari Verdi, M., Ziviar, P., & Kargar, P. (2020). The role of industrial estates in the development of small cities with emphasis on the effects of Shamsabad Industrial Estate in Hassanabad City. *New Perspectives in Human Geography*, 12(4), 94–109. <https://dori.net/dor/20.1001.1.66972251.1399.12.4.6.4> (In Persian)
- Vallae, M., & Mohammadi Yeganeh, B. (2014). Diversification of the rural economy for achieving sustainable development. *Space Economy and Rural Development*, 3(8), 54–70. https://serd.khu.ac.ir/article_10090.html (In Persian)